

NATUURTOETS HERINRICHTING VECHT JUNNE - HARDENBERG

Effectbeoordeling soortbescherming Wet
natuurbescherming

15 JANUARI 2018

Contactpersoon

NICO DE KONING
specialist ecologie

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Werkwijze	5
1.4	Leeswijzer	5
2	WET- EN REGELGEVING	6
2.1	Wet natuurbescherming	6
3	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN ACTIVITEITEN	7
3.1	De Overijsselsche Vecht	7
3.1.1	Ligging	7
3.1.2	Huidige situatie	7
3.2	Voorgenomen activiteiten	9
3.2.1	Ruimtelijke ingreep	9
3.2.2	Periode van uitvoer	10
4	AANGETROFFEN SOORTEN	11
4.1	Planten	11
4.2	Vogels	11
4.3	Zoogdieren	13
4.4	Amfibieën	15
4.5	Reptielen	18
4.6	Vissen	18
4.7	Insecten en ongewervelden	18
4.8	Samenvatting aangetroffen beschermde soorten	19
4.9	Vrijstellingen en gedragscode	20
5	EFFECTANALYSE & BEOORDELING	22
5.1	Effectbepaling	22

5.1.1	Rheezermaten	22
5.1.2	Karshoek/Stegeren	26
5.2	Effectbeoordeling	30
5.2.1	Deelgebied Rheezermaten	30
5.2.2	Deelgebied Karshoek/Stegeren	31
5.3	Mitigerende maatregelen	32
6	CONCLUSIE	36
7	BRONNENLIJST	37
	BIJLAGE A. WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING – SOORTBESCHERMING	38
	BIJLAGE B.	42
	DO Rheezermaten	42
	DO Karshoek/Stegeren	42
	BIJLAGE C. VERSPREIDINGSKAARTEN BESCHERMDE SOORTEN	43
	COLOFON	54

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van Provincie Overijssel is in 2009 het Masterplan Ruimte voor de Vecht opgesteld. In het kader van dit programma is gewerkt aan de Regionale Voorkeursvariant, waarin 16 projecten omschreven staan die bijdragen aan de doelstellingen van het programma. Het tracé Hardenberg – Junne is het ‘vlaggenschip’ van de regionale voorkeursvariant. Het doel is om de rivier de Vecht om te vormen tot een half natuurlijke laagland rivier. In 2015 is hiervoor het Schetsontwerp opgesteld. Hiervoor is in 2015 een quickscan ecologie uitgevoerd door Arcadis, om te beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde soorten en/of beschermde natuurgebieden zijn. Uit deze quickscan bleek dat voor enkele soortgroepen aanvullend onderzoek noodzakelijk was om het voorkomen in het plangebied vast te stellen. Dit aanvullend onderzoek is in 2016 uitgevoerd door Ecogroen Advies BV. In 2017 is ook het Definitief Ontwerp (DO) opgesteld.

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. In deze wet is de natuurbeschermingswetgeving in één wet ondergebracht en is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De bepalingen met betrekking tot soortbescherming zijn hieronder kort beschreven. De Wet natuurbescherming gaat tevens over gebiedsbescherming. Dit onderdeel wordt echter separaat getoetst en is geen onderdeel van dit rapport.

1.2 Doel

Dit natuuronderzoek brengt de risico's in kaart van de voorgenomen plannen voor de herinrichting van het traject Hardenberg – Junne ten aanzien van de wettelijke kaders op het gebied van ecologie en natuur.

Hiervoor zijn de voorgenomen ingrepen van de herinrichting van de deelgebieden: Rheezermaten, Karshoek en Stegeren zoals beschreven in het DO getoetst aan de wettelijke kaders van de Wet natuurbescherming. Hiermee wordt voorkomen dat er overtreding plaatsvindt van verbodsbepalingen. Deze toetsing biedt tevens de mogelijkheid om het DO aan te passen op basis van de inhoud van voorliggend rapport.

1.3 Werkwijze

De quickscan is toegespitst op het in beeld krijgen van kansen en bedreigingen die samenhangen met de herinrichting van de deelgebieden Rheezermaten, Karshoek en Stegeren op het traject Junne- Hardenberg.

Hiervoor is de quickscan van Arcadis (2016) en het aanvullend onderzoek van Ecogroen (2016) als basis gebruikt. Ecogroen heeft onderzoek naar het voorkomen van planten, vogels, zoogdieren, amfibieën, vissen en insecten uitgevoerd conform de geldende protocollen voor betreffende beschermde soorten van deze soortgroepen. Hiermee is aan de wettelijke onderzoeksverplichting voldaan. Op basis van beide documenten is het voorkomen van beschermde soorten vergeleken met de voorgenomen ingrepen uit het DO in de beide deelgebieden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is toegelicht aan welk wettelijk kader getoetst wordt. Nadere uitleg over het wettelijk kader is opgenomen in bijlage A. Hoofdstuk 3 gaat in op de huidige en toekomstige situatie in het plangebied. De DO-tekeningen zijn als bijlage bij dit rapport toegevoegd. In hoofdstuk 4 vindt de toetsing van de effecten aan de Wet natuurbescherming plaats. Conclusies worden in hoofdstuk 6 beschreven. In Bijlage C zijn verspreidingskaarten van beschermde soorten in het plangebied toegevoegd.

2 WET- EN REGELGEVING

2.1 Wet natuurbescherming

De Wnb regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren (voorheen Flora- en faunawet) (naast de bescherming van gebieden). In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Wet natuurbescherming. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing.

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Deze ontheffing wordt slechts verleend indien:

- Er geen bevredigend alternatief is;
- Er sprake is van een wettelijk belang;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Zie Bijlage A voor het Wettelijk kader van de soortbescherming in de Wnb.

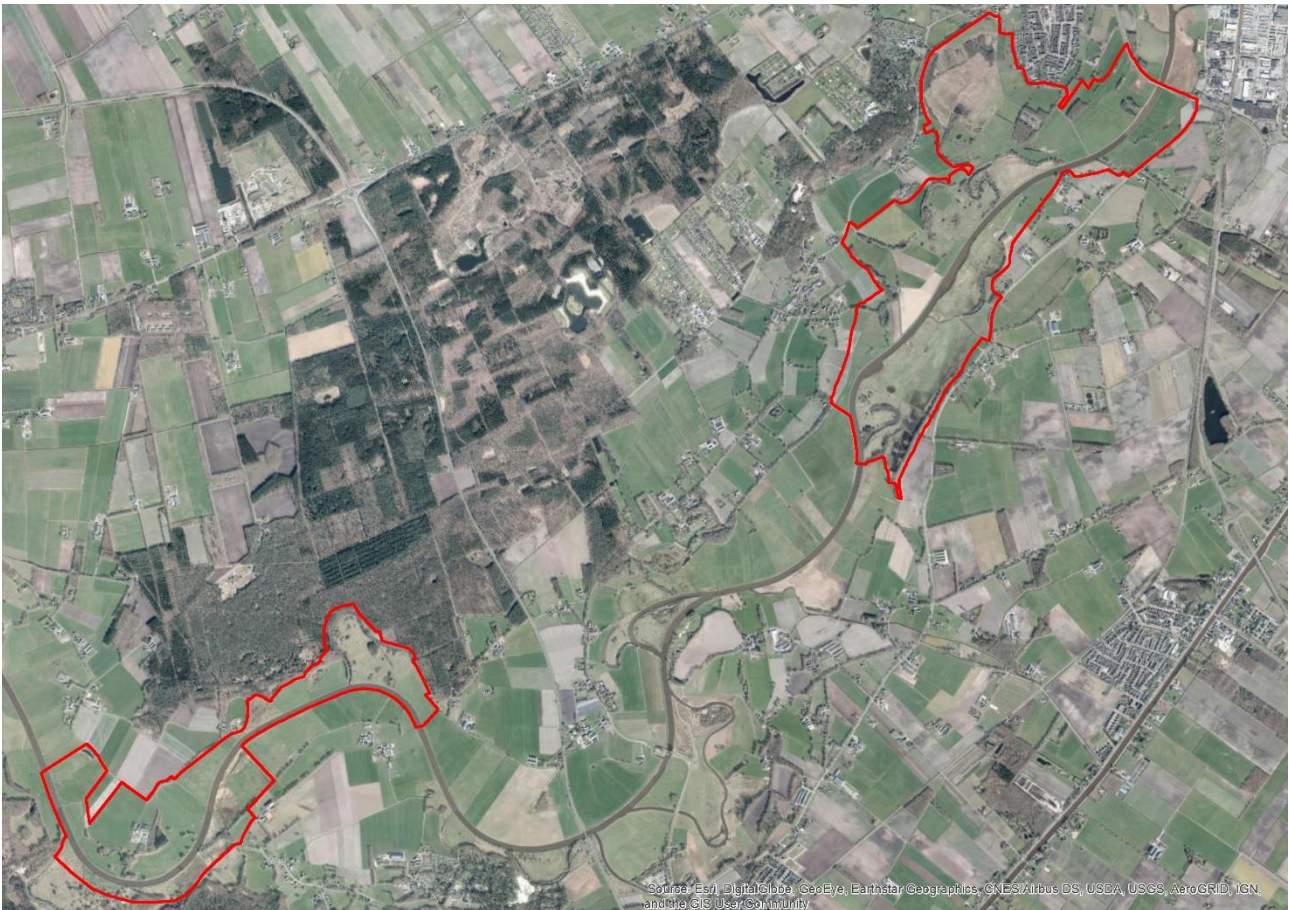
De Wnb beschermt ook een aantal planten en vissen die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren. Hiermee is rekening gehouden in onderliggende natuurtoets, zie verder in paragraaf 4.1 aanwezigheid beschermde soorten.

3 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN ACTIVITEITEN

3.1 De Overijsselsche Vecht

3.1.1 Ligging

Het plangebied betreft het winterbed van de Overijsselse Vecht tussen Hardenberg en Junne, gelegen in het oosten van de provincie Overijssel. Het hele tracé heeft een totale lengte van ruim 16 kilometer. Het winterbed tussen stuw Junne en stuw Hardenberg beslaat circa 1.100 hectare (tussen kades en natuurlijke hoogtes). Binnen het tracé Hardenberg Junne zijn twee deelnatuurgebieden te onderscheiden: Rheezermaten en Karshoek/Stegeren. De tussenliggende zones zijn in de Ruimtelijke verordening als ondernemen water/natuur begrensd. Het gebied is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) in de provincie Overijssel. Bovendien vallen enkele delen van het plangebied binnen het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied. Deze natuurtoets richt zich op de herinrichting van twee deelgebieden: Rheezermaten en Karshoek/Stegeren.

Afbeelding 1. Luchtfoto van de Vecht tussen Junne en Hardenberg. Het plangebied betreft het winterbed van de Overijsselse Vecht. De deelgebieden aangegeven met een rode contour, in het westen Karshoek/Stegeren en in het oosten Rheezermaten.

3.1.2 Huidige situatie

Algemeen

Het gebied tussen Hardenberg en Junne kenmerkt zich door het stroomgebied van de Vecht, rivierduinen met struwelen en kleinschalig cultuurland. Binnen dit landschap bevinden zich verschillende habitattypen en biotopen, van intensief agrarisch gras- en akkerland tot kleinschalige houtopstanden, bossen en bosjes,

oude, afgesneden meanders en rivierarmen, rivierduinen, voedselarme graslanden en trilvenen (Rheezermaten).

Kenmerkend voor het gebied zijn de rivierduinen. Bij de Karshoek groeien op de hoger gelegen gronden jeneverbesstruwelen. Verspreid door het plangebied liggen oude meanders en poelen.

In de afgesneden meanders hebben zich moerasvegetaties ontwikkeld. Binnen deze vegetaties kunnen verschillende stadia van successie worden onderscheiden, van open water tot broekbos. In de stukken met open water kunnen onder andere waterlelie, gele plomp en fonteinkruiden worden aangetroffen. Langs de oevers wordt de vegetatie gevormd door riet, lisdodde en op meer verlande stukken verschillende soorten zegge. Bomen langs deze oude meanders zijn vooral els, wilg en es. Verder staan verspreid over het gebied enkele populieren en inlandse eiken, vaak in kleine groepjes bij elkaar. Bosopstanden worden vergezeld door begroeiing van hondsroos, braam en meidoorn.

Op hogere gronden langs de Vecht, bevinden liggen drogere bossen, landgoederen en een aantal heidegebieden en essen, deze vallen buiten het plangebied.

Rheezermaten

Deelgebied Rheezermaten betreft het noordoostelijk deel van het plangebied, ten zuidwesten van Hardenberg. Het gebied bestaat grofweg uit een mozaïek van agrarisch grasland met enkele maisakkers (noordelijke en zuidelijk helft) en extensief beheerde, dotterbloemhooilanden, blauwgraslanden en trilvenen. Tevens bevinden zich enkele oude afgesloten rivierarmen en meanders en landbouwsloten. Langs de loop van de Vecht bevindt zich een rivierduinencomplex die voor reliëf in het landschap zorgt (bij De Hui). Hier bevinden zich ook een aantal poelen.

Karshoek

De Karshoek ligt grofweg tussen een oude meander en de hoofdstroom op de noordelijke oever van de rivier, ongeveer in het midden van het plangebied tussen Hardenberg en Junne. Het wordt beheerd met begrazing van koeien. In de (afgesneden) meander heeft zich een moerasvegetatie ontwikkeld. Hier is nu nog sprake van een klein stroompje die uitmondt in de Vecht. Dit stroompje wordt begeleid door moerasvegetatie en broekbos. Het gebied tussen de meander en de huidige loop van de Vecht is hoger gelegen met enkele rivierduinen. Het reliëf in het open gebied geeft mogelijkheden voor stroomdalgraslanden. Verspreid staan enkele kleine groepen bomen (grove den, inlandse eik, meidoorn) met dichte ondergroei van braam en brandnetels. De open stukken zijn begroeid met gras en ruigte kruiden zoals kruiskruid. Het gebied wordt begraasd door Schotse hooglanders.

Stegeren

Deelgebied Stegeren ligt in een meander van de rivier in het zuidwesten van het plangebied, voor Junne. Het gebied bestaat voornamelijk uit landbouwgronden met verschillende landschapselementen. Rondom boerderij Warmelink bevinden zich enkele eiken(hakhout)bosjes en een klein perceel me naaldbos. In het gebied liggen tevens oude dichtgegroeide rivierarmen. Aan de ooststrand van het gebied bevinden zich twee oude rivierarmen met mooi ontwikkelde, rijk begroeide oevers. Aan de oostzijde bevindt een natuurontwikkelingsgebied met kwelgevoede ondiepe plassen, omringd door pitrusvelden en elzenopslag.

Aan de zuidkant van de Vecht op dezelfde hoogte als Stegeren ligt Prathoek. Dit gebied ligt in een oude meander en bestaat deels uit een camping en deels uit het Natuurreservaat Prathoek (In beheer bij Staatsbosbeheer).

3.2 Voorgenomen activiteiten

3.2.1 Ruimtelijke ingreep

In het kader van de herinrichting is een Definitief Ontwerp (DO) van de inrichting van de plangebieden opgesteld. Voor deze Quicksan is de beschrijving van de activiteiten gebaseerd op het DO en de ingrepen die daaraan zijn verbonden.

Het uitgangspunt van de herinrichting is het omvormen van de Vecht tot een veilige, herstelde en beleefbare half-natuurlijke laagland rivier in een Vechtdal waar het goed wonen, werken en verblijven is. Hierbinnen wordt gestreefd naar natuurwaarden en inrichting conform de provinciale natuurdoelstellingen. Deze gebieden moeten uiterlijk in 2018 zijn ingericht. Hieronder zijn de voorgenomen ingrepen globaal beschreven. Voor de specifieke maatregelen wordt verwezen naar de DO-tekeningen, deze zijn als bijlage bij het rapport toegevoegd.

Rheezermaten

Een gedetailleerde tekening met de voorgenomen ingrepen is als bijlage bij het rapport gevoegd.

In het DO zijn verschillende maatregelen in het natuurgebied Rheezermaten voorzien, zo wordt er in het noordoostelijk deel een stuk van een bosgebied gekapt. In het DO worden er twee grote en drie kleinere meanders in de loop van de Vecht aangebracht. Dit betreft net ten zuiden van de brug Twenteweg/N343 bij Hardenberg en Rheezermaten, en vervolgens opnieuw stroomafwaarts ter hoogte van het buurtschap Rheeze. Ter hoogte van de Rheezermaten blijft de huidige loop van de Vecht gehandhaafd. Hiermee worden mogelijke negatieve effecten op de grondwaterafhankelijke natuur van de Rheezermaten voorkomen. In het DO worden bestaande afgesloten meanders niet aangepast. Langs de loop van de Vecht wordt aan de noordoever op enkele plekken aanwezige oeverbestorting verwijderd. Over de gehele lengte worden de oevers van de Vecht verflauwd, behalve in de buitenbochten, hier worden de oevers steiler aangelegd. De bodem van de Vecht wordt licht verondiept. In het winterbed worden de meeste watergangen gedempt of verondiept ten behoeve van grondwaterafhankelijke natuur. Enkel in het deel direct ten westen van de woonwijk Het Hazenbosch is een blijvende afwatering nodig. Aan de zuidkant van de meest noordelijke meander wordt een paaiplaats voor vissen gecreëerd.

Voor enkele delen van percelen die geschikt zijn voor stroomdalgraslanden wordt op bepaalde plekken reliëf aangebracht. Dit gebeurt in de binnen bocht van de meanders door het aanbrengen van schraal bodemmateriaal. Het doel hiervan is de ontwikkeling van stroomdalgrasland te stimuleren. Op enkele plekken worden poelen aangelegd ten behoeve van knoflookpad. Tussen de woonwijk Het Hazenbosch en de Vecht wordt op kleine schaal beplanting selectief gekapt.

Tot slot zijn in het DO een aantal recreatieve voorzieningen voor de Rheezermaten meegenomen. In het noordwesten van Rheezermaten is een zitplek/uitzichtpunt gepland en langs de zuidzijde van de Rheezermaten wordt een struinp pad aangelegd. Een tweede struinp pad is gepland verder oostwaarts, in de richting van de brug. Aan de zuidwestgrens van het deelgebied, nabij het pontje aan de Marsweg is aan de noordoever een visplek voorzien met hierbij een struinp pad langs de oever naar de Rheezerbrink. Een fietspad bij de Rheezerbrink wordt verlegd naar het noordwesten vanwege de verlegging van de Vecht ter plaatse.

Karshoek

Een gedetailleerde tekening met de voorgenomen ingrepen is als bijlage bij het rapport gevoegd.

In het DO wordt een nieuwe meander in rivier aangelegd direct ten oosten van Stegeren. De bestaande, geïsoleerde meanders bij Karshoek en bij camping De Roos blijven gehandhaafd. Bij Karshoek wordt tussen de Vecht en de bovenstroomse deel van de meander een laagte aangelegd. Daarnaast worden twee ophogingen gerealiseerd met het oog op stroomdalgrasland ontwikkeling.

Bij Stegeren wordt het bestaande reliëf gehandhaafd. Verder vinden er in dit gedeelte van het plangebied weinig ingrepen plaats.

In het westelijk deel van het terrein wordt een nevengeul/bypass aangelegd die zal aansluiten op de nevengeul bij de stuw Junne. In de binnenbocht van de nevengeul zal een ophoging van het maaiveld gerealiseerd worden met het oog op stroomdalgrasland ontwikkeling.

De bodem van de Vecht wordt verondiept. De meeste watergangen in het winterbed-gedeelte van het deelgebied Stegeren/Karshoek worden gedempt of verondiept ten behoeve van grondwaterafhankelijke natuur. De delen van het huidige zomerbed die komen te vervallen worden geheel opgevuld tot de hoogte van het omliggende maaiveld. Een deel van de oevers van Vecht worden verflauwd met uitzondering van de buitenbochten, deze worden steiler aangelegd. De zuidoever van de Vecht blijft grotendeel intact, deze zal niet worden verflauwd.

Uitgangspunt is het handhaven en versterken van de bestaande natuurwaarden in de huidige rivierarm en het realiseren en versterken van stroomdalgraslanden. Afhankelijk van de randvoorwaarden worden de potenties voor stroomdalgrasland, blauwgrasland en bloemrijkgrasland benut. In percelen die zijn begrensd als “ondernemen met natuur en water” worden geen verdere maatregelen getroffen.

Op het deel ten noorden van de Vecht tussen de camping De Roos en het kampeerterrein ten noordoosten daarvan (VJK-terrein) is ontwikkeling kleinschalig alluviaal bos voorzien. De mate waarin dit mogelijk is in het kader van waterveiligheid is beperkt.

Ook in dit deelgebied worden op enkele plekken poelen aangelegd. Het betreft enkele poelen in het noordelijk deel van het winterbed in de percelen tussen Stegeren en Karshoek en enkele poelen in het perceel ten oosten van Karshoek.

3.2.2 Periode van uitvoer

De start van de werkzaamheden wordt voorzien vanaf begin 2018. De gebieden moeten uiterlijk eind 2018 zijn ingericht. Er wordt enkel overdag gewerkt.

4 AANGETROFFEN SOORTEN

4.1 Planten

In het onderzoek van Ecogroen wordt geconcludeerd dat op basis van terreinkenmerken, het uitgevoerde veldonderzoek en bekende verspreidingsgegevens geen plantensoorten bekend of te verwachten zijn die beschermd zijn in het kader van de soortbescherming van de Wnb (Ecogroen, 2016).

In het plangebied komen verschillende planten soorten voor van de Rode lijst en soorten die beschermd waren onder de Flora- en faunawet. Het betreft lange ereprijs, waterdrieblad, brede orchis, steenanjer en jeneverbes. Ook komen in het plangebied groeiplaatsen van zwanenbloem, grasklokje en waterscheerling (Stegeren), stekelbrem en sierlijk vetmuur (bij Beerze). Deze soorten zijn niet beschermd in de Wnb.

4.2 Vogels

In 2015 heeft Sovon-broedvogelonderzoek uitgevoerd rondom de Vecht ten behoeve van de Vogelatlas van Overijssel (Sovon, 2016) Per uurhok is aangegeven of een vogelsoort is aangetroffen. Uit dit onderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied 130 verschillende broedvogelsoorten voorkomen, van watervogels tot bosvogels.

Bij de water- en weidevogels gaat het om onder meer de bergeend, slobend, zomertaling, visdief en lepelaar, maar ook steltlopers zoals scholekster, kleine plevier, bontbekplevier, Kievit, watersnip, grutto, wulp en tureluur. Oevers vormen leefgebied van ijsvogel. Daarnaast zijn verschillende vogelsoorten van open- en halfopen (cultuur)landschap in het gebied aanwezig, zoals de patrijs, kneu, grauwe klauwier, gele kwikstaart en koekoek.

Uit de onderzoeken van Sovon en Ecogroen (Ecogroen, 2016) blijkt het voorkomen van verschillende roofvogels en uilen in het gebied: buizerd, boomvalk, kerkuil, ransuil en steenuil.

Ook bosvogels zijn goed vertegenwoordigd in het gebied. Zoals in Nederland voorkomende spechtsoorten: groene specht, zwarte specht en grote, middelste en kleine bonte specht. Daarnaast komen onder andere de kraaiachtigen roek en raaf in het gebied voor naast meer algemene kraaiachtigen.

Tot slot is in dit onderzoek de aanwezigheid vastgelegd van een groot aantal andere zangvogels, waaronder wielewaal, matkop, veldleeuwerik, braamsluiper, grasmus, tuinfluiter, spotvogel, bosrietzanger, kleine karekiet, rietzanger, grauwe vliegenvanger, nachtegaal, roodborsttapuit, bonte vliegenvanger, grote gele kwikstaart, appelvink en geelgors.

Hierna volgt per deelgebied een beschrijving van de lokaal aanwezige soorten, onderverdeeld in 'Algemeen voorkomende soorten' (onder de Wet natuurbescherming alleen beschermd tijdens het broedseizoen) en 'Vogels met jaarrond beschermde nesten'. Een verspreidingskaart met broedvogels met jaarrond beschermde nesten is opgenomen in bijlage C kaart 1.

Rheezermaten

Algemeen voorkomende vogels

De extensief beheerde gras- en trilveenlanden van Rheezermaten vormen geschikt leefgebied voor soorten van kleinschalig cultuurlandschap zoals patrijs en kwartelkoning. Bovendien vormt het geschikt leefgebied voor soorten van halfopen landschap zoals grasmus, geelgors en groene specht.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In het deelgebied Rheezermaten-Lange Kampen-Brucht bevinden zich jaarrond beschermde nesten van buizerd (4), ooievaar (1), ransuil (1) en boomvalk (1) (Ecogroen, 2016). In Rheezermaten bevindt zich een buizerdnest in een bosje in het noorden van het terrein en een in een klein bosje ten oosten van de woonwijk 't Hazenbosch. Even ten noorden daarvan ligt buiten de plangrenzen een derde buizerdhorst. Aan de overzijde van de Vecht bevindt zich aan de westzijde van Brucht een ooievaarsnest.

Dit nest ligt zo goed als op de plangrens. In het reservaat Lange Kampen-Brucht bevindt zich in het zuidelijk deel nog een buizerdhorst, in een bosje met ook grove den, nabij een oude afgesloten meander van de Vecht.

In het (relatief nieuwe) natuurreservaat Lange Kampen bevindt zich een oud kraaiennest in een bosstukje tussen de Hardenbergerweg en de Vecht dat in 2016 door een boomvalk werd gebruikt. Het nest bevindt zich in een dode boom. Boomvalk gebruikt een groot deel van het onderzoeksgebied als foerageergebied. Boomvalken foerageren doorgaans binnen een straal van 2,5 km rondom de nestlocatie.

In het zuidelijk deel van Lange Kampen- Brucht is in 2016 een broedgeval van ransuil vastgesteld in een bosje met grove dennen. Het broedgeval is gebaseerd op roep van bedelende jongen vanuit het bosje. Ransuilen maken van het gebied gebruikt als foerageergebied, tot circa 1 kilometer rondom de nestplaats.

Karshoek/Stegeren

Algemeen voorkomende vogels

Het halfopen landschap van Karshoek/Stegeren vormt geschikt leefgebied voor soorten als geelgors, boompieper, groene specht en fazant en mogelijk grauwe klauwier. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere boompieper, geelgors, grasmus, fitis en tjiftjaf aangetroffen in het gebied. De Vecht vormt geschikt leefgebied voor onder andere fuut, meerkoet en wilde eend.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In en rond het plangebied Karshoek/Stegeren zijn nesten van buizerd (4), steenuil (3) en kerkuil (1) aangetroffen (Ecogroen, 2016), zie bijlage C, kaart 1.

In Karshoek is een buizerdhorst aangetroffen in een bosje aan de oostzijde van het natuurreservaat Karshoek. Een tweede buizerdhorst is vastgesteld in Stegeren, in een Dennenbosje naast de boerderij aan de Spijkerweg. Buiten de grenzen van het plangebied bevinden zich nog twee buizerdhorsten, een ten noorden van het plaatsje Stegeren en aan de zuidzijde van de Vecht aan het einde van de Schepersweg.

In en rond het plangebied zijn drie territoria van steenuil aangetroffen. Het betreft een territorium binnen het plangebied, bij de boerderijk 'n Oeverdincck bij de kruising van de Stegerdijk en Spijkerweg bi Stegeren. Een ander territorium bevindt zich aan de Stegerdijk bij Stegeren, aan de westzijde van het plangebied en bij Beerze, zuidelijk van de Vecht.

Ten noorden van Beerze, in een boerderij aan de Marsdijk bevindt zich een bewoonde kerkuil kast. Deze boerderij ligt nest buiten de plangrens.

4.3 Zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdieren

Het gehele plangebied vormt geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdieren als haas, konijn, ree, vos, muizen zoals bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis, aardmuis, dwergmuis, tweekleurige bosspitsmuis, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, hermelijn, bunzing en wezel. Bovenstaande soorten kunnen jaarrond in het plangebied worden aangetroffen waarbij ook voortplanting plaatsvindt. Deze soorten zijn beschermd onder de Wnb (Andere soorten) maar voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in de provincie Overijssel.

Uit het onderzoek van Ecogroen blijkt het voorkomen van de beschermde soorten das, otter, eekhoorn, diverse vleermuissoorten en mogelijk waterspitsmuis. Verblijfplaatsen van overige strikt beschermde zoogdieren worden niet verwacht op basis van terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2017). Mogelijk wordt het plangebied door boomarter en steenarter (Andere soorten) in beperkte mate foerageergebied gebruikt (Ecogroen, 2016). Hoewel het plangebied binnen het areaal van veldspitsmuis ligt, ontbreekt geschikt biotoop voor veldspitsmuis in het plangebied (Ecogroen, 2016). In de onderstaande paragrafen wordt het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied toegelicht.

Das

Binnen het plangebied zijn door Ecogroen en stichting Vecht & Das twee kraamburchten van das aangetroffen. In de omgeving van beide deelgebieden bevinden zich nog zeven andere kraamburchten buiten de plangrenzen. In deelgebied Stegeren is een kraamburcht aangetroffen in een hakhoutbos ten noordoosten van de boerderij. In bosjes en een met bos begroeide esrand net buiten de plangrens van het deelgebied zijn incidenteel gebruikte burchten aanwezig. In het deelgebied Lange Kampen- Brucht is een kraamburcht aanwezig met enkele incidenteel gebruikte burchten in een rivierduin in het zuiden van het plangebied. In Rheezermaten zijn enkele incidenteel gebruikte burchten aangetroffen. Vermoedelijk worden deze gebruikt door dassen uit een kraamburcht op de Rheezerbelten.

Graslanden en akkers in het gehele plangebied (ook Beerze en Karshoek) worden door dassen gebruikt als foerageergebied. Ecogroen en Vecht & Das schatten dat het plangebied door minimaal zes dassen families als foerageergebied gebruikt wordt (Ecogroen, 2016).

In Bijlage C kaart 2 is een verspreidingskaart van das in het plangebied bijgevoegd.

Eekhoorn

Eekhoorn is in het plangebied aangetroffen in Stegeren en Karshoek. In Stegeren zijn twee nesten aangetroffen in het naaldbos ten oosten van de boerderij aan de Spijkerweg. Daarnaast zijn op verschillende plekken vraatsporen aangetroffen (Ecogroen, 2016). Het gehele bosgebied wordt waarschijnlijk als leefgebied gebruikt. In Karshoek is een eekhoornnest aangetroffen op het bungalowpark De Rolle. Het nest bevindt zich in een van de grove dennen die rondom de vakantiewoningen staan. Het territorium van de eekhoorn beslaat naar verwachting voornamelijk uit het buiten het plangebied gelegen bosgebied. Het plangebied vormt leefgebied van naar verwachting enkele eekhoorns.

In bijlage C kaart 3 is een verspreidingskaart van eekhoorn in het plangebied bijgevoegd.

Waterspitsmuis

Geschikt leefgebied voor waterspitsmuis bevindt zich voornamelijk in het natuureservaat Rheezermaten en ten oosten daarvan in de Heemser hooilanden ten oosten van de wijk het Hazenbosch. In het zuiden van het deelgebied bevindt zich geschikt leefgebied langs enkele sloten net ten oosten van Rheeze. In deelgebied

Karshoek/Stegeren bevindt zich geschikt leefgebied voor waterspitsmuis in een natperceel met sloten gelegen ten zuiden van Spijkerweg te hoogte van Stegeren.

Ecogroen heeft in 2016 onderzoek gedaan naar het voorkomen van waterspitsmuis. Dit onderzoek is uitgevoerd conform de geldende protocollen voor waterspitsmuis. In de meest geschikte periode en met behulp van inloopvallen. Dit onderzoek heeft zich toegespitst op de locaties waar op basis van het SO ingrepen plaats vinden. Waterspitsmuis is tijdens het onderzoek niet aangetroffen. Daarmee is aan de wettelijk vereiste onderzoeksverplichting voldaan. Ecogroen stelt dat waterspitsmuis ook niet verwacht wordt op locaties waar ingrepen voorzien zijn op basis van het SO, en indien waterspitsmuis toch binnen het plangebied voorkomt deze alleen voorkomt op terreindelen waar geen ingrepen plaatsvinden (gebaseerd op het DO) zoals langs dichtbegroeide rivierarmen met moerasvorming. (Ecogroen, 2016)

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden in het onderzoeksgebied alleen verwacht in te behouden gebouwen. In het oudere eikenbos in deelgebied Karshoek/Stegeren heeft Ecogroen tijdens onderzoek geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen aangetroffen (Ecogroen, 2016). Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied zijn niet aanwezig.

In de lanen net buiten het deelgebied bij Stegeren is een kraamverblijf van rosse vleermuizen vastgesteld.

Buiten het deelgebied Rheezermaten worden verblijfplaatsen van laatvlieger en gewone dwergvleermuis verwacht in Heemse. (Ecogroen, 2016). Uit gegevens blijkt een kraamkolonie van gewone dwergvleermuis bekend uit het zuidelijke deel van Heemse (NDFF, 2017).

Vliegroutes

De Vecht wordt door meer- en watervleermuis gebruikt als vliegroute. Ecogroen heeft beide soorten tijdens het onderzoek in 2016 aangetroffen. Opgaande beplanting die aansluit op de bebouwde kom van Heemse in deelgebied Rheezermaten wordt mogelijk gebruikt als vliegroute door gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Foerageergebied

Ecogroen heeft diverse foeragerende vleermuissoorten waargenomen: meervleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, gewone grootovleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het ging hierbij om een laag aantal per locatie. Er was geen sprake van specifiek belangrijke foerageergebieden (Ecogroen, 2016).

Otter

In het plangebied zijn op diverse plekken sporen aangetroffen van otter (De lange, 2016 in (Ecogroen, 2016)) en Bijlage C kaart 4. Hierbij gaat het met name om spraints (uitwerpselen). Voortplanting is in het gebied tussen Ommen en Hardenberg nog niet vastgesteld (De Lange, 2016 in (Ecogroen, 2016)). In het gebied tussen Zwolle en Ommen zijn al wel aanwijzingen voor voortplanting aangetroffen. Het zuidelijk deel van Lange Kampen – Brucht is in potentie geschikt als voortplantingsgebied. Daarnaast liggen verspreid over het gebied rustgebieden in de vorm van beschutte en dicht begroeide oevers (met name langs oude rivierarmen). Alle wateren met voldoende voedsel in het gebied (rivierarmen, aantakende beken en de Vecht zelf) worden door otters als foerageergebied gebruikt. Op basis van uitgevoerd DNA-onderzoek is vastgesteld dat het gebied door verschillende individuen in gebruik is als leefgebied (De Lange, 2016 in (Ecogroen, 2016)).

Bever

De Vecht met oeverzone en aantakkeende beken en rivierarmen vormen potentieel geschikt leefgebied voor bevers. Binnen het onderzoeksgebied is bever echter nog niet aangetroffen (NDFF, 2017; Ecogroen, 2016). Langs de Vecht ter hoogte van de grens met Duitsland is wel een burcht bekend (NDFF, 2017) en ook stroomafwaarts langs de Vecht is bever vastgesteld. Ecogroen (2016) stelt dan ook dat het een kwestie van tijd is voordat de bever ook in het plangebied aanwezig is. Geschikt foerageergebied bevindt zich langs de oevers van de Vecht ter hoogte van Lange Kampen – Brucht door de aanwezigheid van veel wilgen. Ook andere plekken met bos langs water zijn potentieel geschikt als leefgebied voor bever. Niet aangesloten meanders zijn voor bever moeilijker bereikbaar omdat bevers niet snel geneigd zijn grote afstanden (> 100 meter) over land af te leggen.

4.4 Amfibieën

Algemeen voorkomende amfibieën

In het gehele gebied kunnen algemeen voorkomende amfibieën van de categorie Andere soorten worden aangetroffen zoals gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander.

Zwaarder beschermde soorten

Ecogroen heeft soortgericht onderzoek uitgevoerd naar knoflookpad, heikikker en poelkikker. De resultaten worden hieronder toegelicht. Op basis van het onderzoek van Ecogroen (2016) en biotoopkenmerken worden geen andere strikt beschermde amfibieën als rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander verwacht in het plangebied.

Knoflookpad

Knoflookpad leeft vooral aan de rand van rivier- en beekdalen en heeft een voorkeur voor makkelijk vergraafbare en zonbeschenen bodems. Deze locaties worden meestal gevormd door zandige rivierduinen. Gedurende de zomer leiden knoflookpadden een zwervend bestaan door houtwallen, bosjes en vochtige weilanden. Voor de voortplanting zijn knoflookpadden afhankelijk van diep (20 tot 130 cm), voedselrijk, stilstaand en dichtbegroeide wateren zonder vis.

In het plangebied is knoflookpad aangetroffen in deelgebieden Rheezermaten en Karshoek/Stegeren, zie bijlage C kaart 5. De grootste populatie is aanwezig in Rheezermaten. Tot 2010 was een kleine, kwetsbare populatie knoflookpadden in Rheezermaten aanwezig. In de periode 2010-2013 zijn in totaal 3.881 larven uitgezet in het kader van het landelijke kweek- en uitzetprogramma (Natuurbalans/Limes Divergens 2013). Dit met het doel genetische verarming van de knoflookpadden populatie te voorkomen.

Ecogroen heeft samen met vrijwilliger Marinus Oogjes in 2016 knoflookpadden geteld. Hierbij zijn verspreid over zes poelen maximaal 75 roepende dieren vastgesteld (Oogjes, 2016 in (Ecogroen, 2016)). In alle poelen met kooractiviteit is tevens voortplanting aangetoond. Tijdens het onderzoek zijn in een poel zelfs 48 larven vastgesteld.

Tabel 1. Overzicht resultaten onderzoek knoflookpad Rheezermaten uit: (Ecogroen, 2016)

Poel (nr.)	Roepende dieren (ex.)	Aantal larven (ex.)
1	15	16
2	15	5
3	2	6
4	20	48
5	20	12
6	5	2

Afbeelding 2. Ligging van onderzochte poelen met knoflookpad in Rheezermaten. Bron: (Ecogroen, 2016)

In deelgebied Karshoek/Stegeren zijn in twee afgesloten rivierarmen roepende knoflookpadden (max. 21 exemplaren) aangetroffen. Voortplanting is in deze poelen niet aangetoond maar wordt wel verwacht. In overige wateren in het plangebied zijn geen aanwijzingen voor aanwezigheid van knoflookpad (larven en/of roepende dieren) aangetroffen (Ecogroen, 2016).

De knoflookpadden gebruiken voornamelijk akkers en rivierduinen met open zandige plekken rond de voortplantingswateren als foerageergebied. Overwintering vindt plaats op vorstvrije plekken met goed graafbare grond. Bij Stegeren vindt vermoedelijk ook overwintering plaats in het aangrenzende bos,

aangezien hier door de ligging op een voormalige rivierduin goed graafbare grond aanwezig is. Op basis van het aantal roepende dieren/larven wordt het de populatie in Rheezermaten geschat op 100- 500 dieren en de populatie in Stegeren op circa 20- 250 dieren.

Poelkikker

Poelkikker is in het plangebied aangetroffen in Rheezermaten, Karshoek/Stegeren en ten zuiden van de Vecht bij Beerze, zie Bijlage C kaart 6. In alle drie de deelgebieden komt poelkikker voor in gemengde populaties met de algemeen voorkomende bastaardkikker (Ecogroen, 2016).

Poelkikker komt in het plangebied het meest wijdverspreid voor in deelgebied Rheezermaten, in poelen en op een locatie in een rijk begroeide sloot. In Beerze zijn poelkikkers algemeen in het natuurontwikkelingsgebied, voornamelijk in het westelijk deel van het deelgebied waar aan aantal rijk begroeide poelen liggen. In Stegeren is poelkikker aangetroffen in twee afgesloten rivierarmen en in het natuurontwikkelingsgebied. In alle drie deze gebieden zijn roepende dieren vastgesteld en zijn in de meeste gevallen zijn ook aanwijzingen voor voortplanting als eiklommen en larven waargenomen (Ecogroen, 2016). In overige gebieden zijn ondanks gerichte onderzoeksinspanning geen poelkikkers aangetroffen.

Poelkikkers gebruiken de vochtige (ruige) graslanden en bossen rond de voortplantingswateren als foerageergebied. Overwintering vindt plaats op land, op vorstvrije plekken in ruigte en bosjes buiten bereik van grondwater.

Op basis van het aantal eiklommen/roepende dieren wordt de populatie omvang in deelgebied Rheezermaten geschat op 50-100 dieren. In Karshoek/Stegeren en bij Beerze gaat het om kleinere populaties van naar schatting 20-50 dieren (Ecogroen, 2016).

Heikikker

Heikikker is in het plangebied aangetroffen in het zuidelijk deel van Rheezermaten, tussen Rheeze en Hardenberg, in het gebied tussen Karshoek en Stegeren en ten zuiden van de Vecht bij Beerze, zie Bijlage C kaart 7 (Ecogroen, 2016).

In Beerze komt heikikker algemeen voor in het natuurontwikkelingsgebied met ondiepe plassen. Ecogroen heeft in de poelen kooractiviteit (max 135 per bezoek) en voortplanting in de vorm van eiklommen aangetroffen. In Stegeren heeft Ecogroen heikikker eveneens in natuurontwikkelingsgebied aangetroffen maar daarnaast ook in ondergelopen grasland langs een afgesloten rivierarm en een ondiepe rijk begroeide oeverzone van een afgesloten rivierarm. Ook in Stegeren zijn roepende dieren en voortplanting vastgesteld. Ten noorden van Stegeren, net buiten het plangebied is heikikker bekend uit een nat heideterrein met vennen (NDFF, 2017).

Vochtige (ruige) graslanden en bossen rond de voortplantingswateren worden door heikikker als foerageergebied gebruikt. Overwintering vindt plaats op vorstvrije plekken in ruigten en bosjes buiten het bereik van grondwater. Overwintering vindt gewoonlijk plaats binnen een afstand van 300 meter van het voortplantingswater. Voor deze afstand zijn uitschieters bekend tot 1.200 meter als tussenliggend gebied niet voldoende geschikt is als overwinteringsplek.

Op basis van het aantal eiklommen/roepende dieren wordt de populatie in Beerze geschat op circa 300- 500 dieren. De populatie in Rheezermaten wordt geschat op circa 20-50 dieren. De populatie in Stegeren maakt deel uit van een grotere populatie die zich ook voortplant ten noorden van het onderzoeksgebied (nat heidegebied). Op basis van het aantal eiklommen/roepende dieren wordt de populatie in Stegeren geschat op in ieder geval 100- 200 dieren. (Ecogroen, 2016)

4.5 Reptielen

In Ecogroen (2016) is beschreven dat geen vaste rust- en verblijfplaatsen van reptielen worden verwacht binnen het plangebied, op basis van terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens. De meest dichtbijgelegen gebieden waar reptielen aanwezig zijn, liggen bij Prathoek aan de overzijde van de Vecht bij deelgebied Stegeren (levendbarende hagedis), Beerze (adder) en Landgoed Eerde (ringslang). Alleen zeer incidenteel kan een zwervend reptiel in het onderzoeksgebied terecht komen (Ecogroen, 2016).

4.6 Vissen

Kwabaal

Kwabaal is tijdens het onderzoek niet aangetroffen in het onderzoeksgebied. Verwacht wordt dat soort alleen incidenteel voorkomt in het onderzoeksgebied, met name als zwerver. Geprefereerde voortplantingsplekken als ondiepe overstromingsvlakten ontbreken in het onderzoeksgebied (Ecogroen, 2016).

Grote modderkruiper

Grote modderkruiper is niet aangetroffen in het onderzoeksgebied (Ecogroen, 2016). Zoals door Ecogroen (2016) is beschreven, komt grote modderkruiper ter hoogte van Zwolle vrij algemeen voor in weinig onderhouden, kwelgevoede slotjes in de graslanden langs de Vecht. Dergelijke biotopen zijn binnen het plangebied slechts beperkt voorhanden. Op basis daarvan, en het feit dat geen individuen zijn aangetroffen tijdens het onderzoek, wordt verwacht dat de soort alleen incidenteel in het onderzoeksgebied aanwezig is, bijvoorbeeld na periodes met hoogwater.

Overige beschermde vissen

Op basis van terreinkenmerken, het uitgevoerde onderzoek door Ecogroen (2016) en bekende verspreidingsgegevens concludeert Ecogroen (2016) dat geen overige beschermde vissoorten in het plangebied worden verwacht.

4.7 Insecten en ongewervelden

Sleedoornpage

Sleedoornpage (ander nationaal beschermde soorten) is een soort van sleedoornstruwelen en houtwallen en bosranden met sleedoorn. Ook komt de soort steeds vaker voor in stedelijk gebied op plekken met Prunus-soorten (Ecogroen, 2016).

Sleedoornpage is binnen het onderzoeksgebied alleen aangetroffen in deelgebied Stegeren, zie Bijlage C kaart 8 (Ecogroen, 2016). In maart en november 2016 zijn eitjes van Sleedoornpage aangetroffen op sleedoornstruweel. Sleedoorns zijn hier aanwezig in zonnige randen van bosjes en als struweel rond een kleine poel. De populatie is onderdeel van een grote populatie aan de overzijde van Vecht (Houtprathoek). In 2016 zijn hier in ieder geval 261 eitjes geteld (Ecogroen, 2016).

In de overige deelgebieden ontbreekt Sleedoornpage vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, het ontbreken van waarnemingen of op basis van eerder uitgevoerd onderzoek naar eitjes (Ecogroen, 2016).

Grote weerschijnvlinder

Grote weerschijnvlinder (andere nationaal beschermde soorten) is een soort van oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. Het plangebied ligt binnen het areaal van de soort in Nederland, echter de soort is in 2016 niet vastgesteld in het plangebied en wordt op basis van biotoop kenmerken ook niet verwacht (Ecogroen, 2016).

Beekrombout

Beekrombout is een soort van zuurstofrijke beken en rivieren met onbegroeide zandige substraten. Ook is van belang dat het water niet te rijk is aan nitraten en fosfaten (Ecogroen, 2016).

In het plangebied zelf is de soort in 2016 niet aangetroffen (Ecogroen, 2016). Wel is de soort aangetroffen langs de Vecht ter hoogte van deelgebied Stegeren. Hier ligt een buitenbocht van de Vecht met een afkalvende, zandige oever en stromend water. De soort wordt sinds 2010 nauwelijks meer gemeld langs de Vecht (Ecogroen, 2016). Mogelijk is de aanleg van natuurvriendelijke oevers van invloed geweest. Hierdoor zijn potentiële voortplantingsplekken voor beekrombout afgenomen door toenemende plantengroei en toenemende slibvorming (lagere stroomsnelheid). Verwacht wordt dat de soort alleen lokaal voorkomt in het onderzoeksgebied op locaties waar de omstandigheden nog gunstig zijn.

Overige beschermde insecten en ongewervelden

Voortplanting of vaste verblijfplaatsen van overige beschermde insecten worden op basis van het uitgevoerde onderzoek, bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken niet verwacht in het onderzoeksgebied (Ecogroen, 2016). Tijdens onderzoeken naar andere soorten zijn gevlekte witsnuitlibel (speciek in Rheezermaten), sierlijke witsnuitlibel, rivierrombout meegenomen. Deze zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen. Het plangebied ligt tevens buiten de bekende verspreiding van deze soorten.

In 2012 en 2013 heeft Altenburg & Wymenga in enkele gebieden van Staatsbosbeheer inventarisaties uitgevoerd naar dagvlinders, libellen en sprinkhanen (Meijer & Tienstra, 2014). Hierbij zijn in de gebieden binnen of nabij het plangebied Hardenberg – Junne geen soorten vastgesteld die nu beschermd zijn onder de Wnb.

4.8 Samenvatting aangetroffen beschermde soorten

In onderstaande tabellen zijn voor de twee deelgebieden de aangetroffen beschermde soorten weergegeven. Algemene soorten of soorten waarvoor een vrijstelling geldt in de provincie Overijssel zijn hierin niet meegenomen.

Rheezermaten

Soort	Functie van het gebied
Vogels	Leefgebied en voortplanting
Das	Leefgebied en verblijfplaatsen
Vleermuizen	Foerageergebied en vliegroute
Otter	Foerageergebied
Knoflookpad, poelkikker, heikikker	Leefgebied en voortplantingswateren

Karshoek/Stegeren

Soort	Functie van het gebied
Vogels	Leefgebied en voortplanting
Das	Leefgebied en verblijfplaatsen
Eekhoorn	Leefgebied en verblijfplaatsen
Vleermuizen	Foerageergebied en vliegroute
Otter	Foerageergebied
Knoflookpad, poelkikker, heikikker	Leefgebied en voortplantingswateren
Beekrombout	Leefgebied en voortplanting
Sleedoornpage	Leefgebied en voortplanting

4.9 Vrijstellingen en gedragscode

Voor een aantal algemeen voorkomende ‘andere nationaal beschermde soorten’ geldt in de provincie Overijssel een generieke vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. Deze soorten zijn weergegeven in Tabel 8. Wel dienen in het kader van de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) maatregelen te worden getroffen om voldoende zorg in acht te nemen voor aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten. Deze soorten worden in het vervolg van dit rapport niet meegenomen.

Tabel 2. Beschermde soorten waarvoor vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Overijssel.

Zoogdieren		Amfibieën
Aardmuis	Konijn	Bastaardkikker
Bosmuis	Ondergrondse woelmuis	Bruine kikker
Bunzing	Ree	Gewone pad
Dwergmuis	Rosse woelmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Meerkikker
Egel	Veldmuis	
Gewone bosspitsmuis	Vos	
Haas	Wezel	
Hermelijn	Woelrat	
Huisspitsmuis		

Voor algemene broedvogels (zie voor soorten paragraaf 4.2), broedvogels met jaarrond beschermd nest (boomvalk, buizerd, kerkuil, ooievaar, ransuil, steenuil), vleermuizen (zie voor soorten paragraaf 4.3), das, eekhoorn, otter, knoflookpad, heikikker, poelkikker, beekrombout en sleedoornpage, geldt geen vrijstelling en is het ook niet mogelijk te werken met een gedragscode. Voor deze soorten moeten mogelijke effecten bepaald worden en eventueel mitigerende maatregelen worden genomen.

5 EFFECTANALYSE EN BEOORDELING

5.1 Effectbepaling

5.1.1 Rheezermaten

Vogels

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

- Bij alle werkzaamheden tijdens het broedseizoen kunnen broedende vogels verstoord worden. Nesten kunnen daarbij verloren gaan en individuen kunnen hierbij omkomen.
- Bij de aanleg van het (rolstoelvriendelijk) pad in het noorden van het plangebied (welke moet aansluiten op een bestaand pad onder de brug) wordt in de omgeving van een buizerdnest gewerkt. Het nest bevindt zich op circa 100 meter afstand. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd worden kan het buizerdhorst verstoord worden. Broedsel kan hierbij verloren gaan.
- In de werkzaamheden in het kader van het terrein ophogen, herprofilen en afwerken van het perceel ten noorden van de nieuwe, noordelijke meander in het gedurende het broedseizoen worden uitgevoerd kan hierbij het buizerdnest verstoord worden. Broedsel kan hierbij verloren gaan.
- Bij de kap van het bosgebied ten zuiden van de Oude Rheezerweg en ten westen van de woonwijk Het Hazenbosch worden werkzaamheden uitgevoerd in de omgeving van een buizerdnest. Indien de kapwerkzaamheden worden uitgevoerd in gedurende het broedseizoen kan het buizerdnest worden verstoord waarbij broedsels verloren kunnen gaan.

Er vinden geen werkzaamheden plaats binnen verstoringsafstanden van de andere nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten in Rheezermaten. Overige nesten van buizerd, ooievaar, ransuil en boomvalk in het plangebied blijven intact. Effecten op deze nesten treden niet op.

Effecten na afronding van de herinrichting

Er treden geen effecten op vogels op na afronding van de werkzaamheden. Het gebied herstelt na afronding van de werkzaamheden in functionaliteit voor (broed)vogels. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten blijven intact en het leefgebied wordt niet wezenlijk aangetast. Door omvorming van intensief landbouwgebied naar meer natuurlijk grasland zal het gebied op termijn meer geschikt leefgebied vormen voor onder andere buizerd, ooievaar, ransuil en boomvalk door een te verwachten toename van prooidichtheid in het gebied.

Zoogdieren

Das

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij de aanleg van de meander tussen Veldbrakenweg en de Vecht, wordt op circa op een afstand van minimaal 40 meter tot drie incidenteel gebruikte dassenburchten gewerkt. Tijdens de werkzaamheden kunnen de burchten verstoord worden en wordt een deel foeragegebied tijdelijk niet beschikbaar.

Er vinden geen werkzaamheden of activiteiten plaats in de directe omgeving van de kraam- en bijburchten in Lange Kampen (zuidzijde van de Vecht). Er treden geen effecten op deze burchten op.

Effecten na afronding van de herinrichting

Leefgebied van das herstelt zich na afronding van de werkzaamheden, de functionaliteit van het leefgebied blijft intact en zal na afronding van de werkzaamheden in kwaliteit intact blijven.

Otter

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij de werkzaamheden in de Vecht en aan de oevers wordt geschikt leefgebied van otter tijdelijk minder geschikt. Deze effecten zijn tijdelijk. Aanwezige dieren kunnen de werkzaamheden tijdig ontvluchten en in de omgeving van de werkzaamheden blijft voldoende geschikt leefgebied voor otter aanwezig. Negatieve effecten op otter door de herinrichting van de Vecht treden niet op.

Effecten na afronding van de herinrichting

Het areaal natuurlijke oevers van de Vecht neemt door de herinrichting toe. Bovendien krijgt de Vecht een natuurlijker karakter dan in de huidige situatie. Hierdoor zal het plangebied na afronding van de werkzaamheden beter geschikt worden voor otter.

Vleermuizen

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Vleermuizen kunnen tijdens het actieve seizoen verstoord worden door het gebruik bouwlichten tijdens de werkzaamheden in de late avond en nacht.

Verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen worden niet aangetast. Er wordt geen opgaande beplanting die dient als vliegroute voor vleermuizen gekapt. De Vecht blijft tijdens de werkzaamheden functioneel als vliegroute voor meer- en watervleermuis.

Beperkt bouw en navigatieverlichting en zorg dat er geen verlichting op open water gericht staat gedurende de periode dat vleermuizen actief zijn (april – oktober) gedurende de avond en nacht te beperken. Hiermee wordt verstoring van foeragerende vleermuizen voorkomen.

Effecten na afronding van de herinrichting

Na afronding van de werkzaamheden herstelt de functionaliteit van het gebied voor vleermuizen weer. Voor vleermuizen treden er geen wezenlijke veranderingen op in het leefgebied als gevolg van de herinrichting.

Amfibieën

Knoflookpad

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij alle (graaf)werkzaamheden en betreding van het natuurreservaat 'Oude Rheezermaten' tussen de Hijsteeg/Veldbrakenweg en Vecht dient rekening te worden gehouden met aanwezigheid van knoflookpadden. Aanwezige voortplantingspoelen van knoflookpadden blijven intact. In de Rheezermaten, bevinden zich in totaal zes poelen waar voortplanting van knoflookpadden is aangetoond (zie afbeelding 4). Knoflookpadden overwinteren gewoonlijk in geschikt terrein, binnen 600 meter van hun voortplantingsplaats. Het meest geschikte terrein dat als overwinteringslocatie kan fungeren voor knoflookpadden betreft de hoger gelegen delen in het reservaat (stukken met begroeiing en waar eveneens de dassenburchten zich bevinden), deze delen blijven intact en worden niet aangetast door de werkzaamheden.

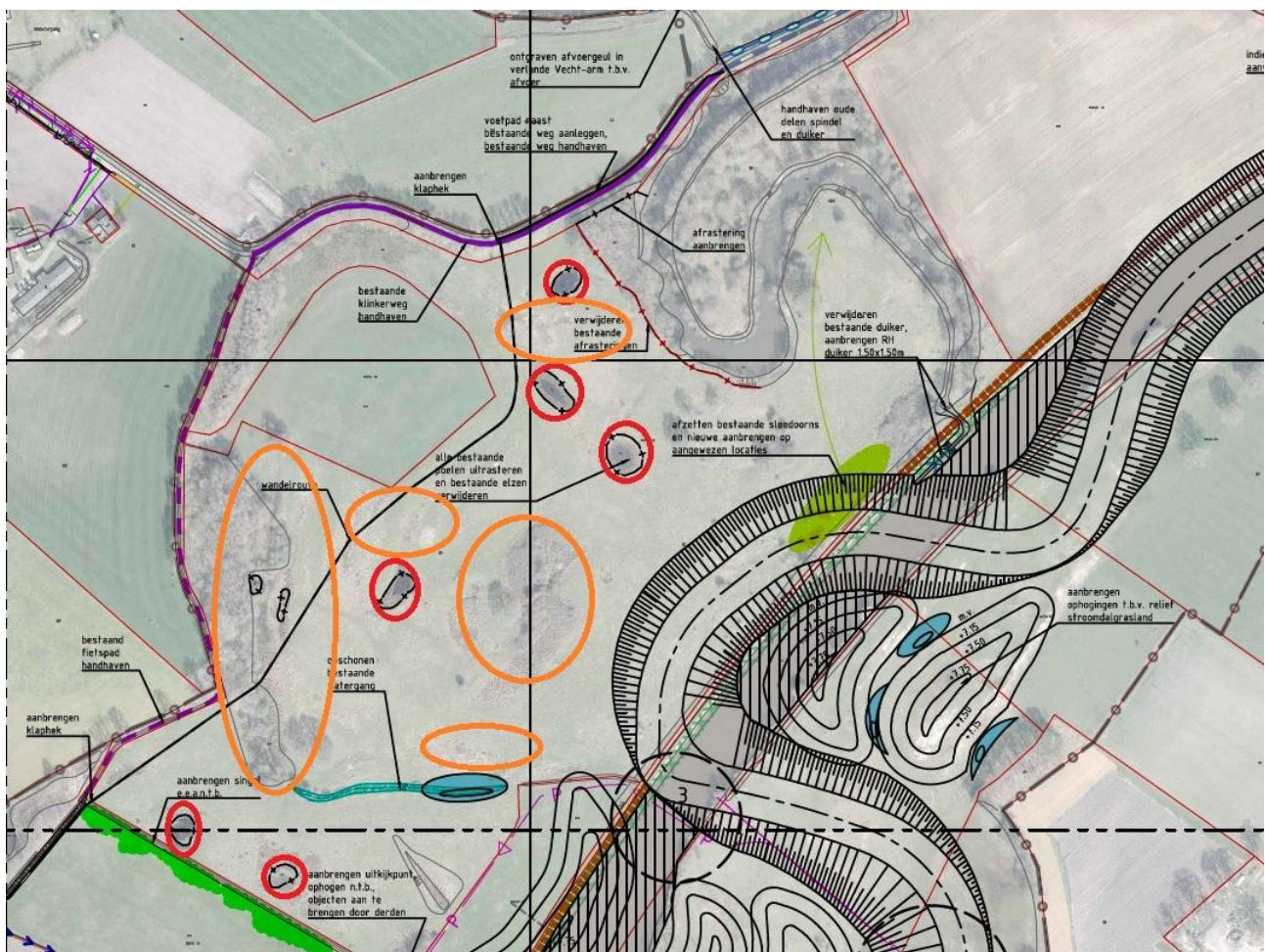
Werkzaamheden en activiteiten in leefgebied van knoflookpad gebied betreffen:

- Aanleg wandelroute door het reservaat
- Aanleg meander door het reservaat
- Aanleg ophogingen in oude loop van de Vecht
- Uitrasteren van poelen en bestaande elzen verwijderen
- Opschonen bestaande watergang en aanleg poel/laagte einde watergang
- Aanbrengen van een singel in het zuiden van het reservaat, haaks op de

Hoewel grootste deel van het geschikte leefgebied voor knoflookpadden in de omgeving onaangetast blijft kunnen negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op leefgebied en potentiële overwinteringslocaties niet op voorhand worden uitgesloten. Met name door de schaal en relatief forse impact van de werkzaamheden in het gebied. Ook gaat mogelijk een deel geschikt overwinteringshabitat voor knoflookpadden verloren. Individuen kunnen hierbij omkomen.

Het afschermen van de voortplantingspoelen in principe bedoeld om effecten te voorkomen, echter omdat knoflookpadden buiten de voortplanting afhankelijk zijn landhabitat is het plaatsen van een raster om de voortplantingspoelen niet per definitie een geschikte maatregel. Bij te vroeg plaatsen kunnen dieren die uit de winterslaap komen de voortplantingspoelen niet bereiken, bij plaatsing tijdens het voortplantingsseizoen bestaat de kans dat dieren na de voortplanting het landbiotoop niet meer kunnen bereiken. In beide gevallen geldt dat de kans groot is dat hierdoor dieren gedood worden en gezien de relatief kleine en geïsoleerde populatie zijn effecten op populatie niveau hierbij niet op voorhand uitgesloten.

Voor de knoflookpad is een mitigatieplan opgesteld. Specifieke maatregelen staan weergegeven in paragraaf 5.3.

Afbeelding 3. Do-tekening ter hoogte van het leefgebied van knoflookpad. Voortplantingspoelen zijn rood omcirkeld, potentieel geschikt overwinteringshabitat is oranje omcirkeld.

Effecten na afronding van de herinrichting

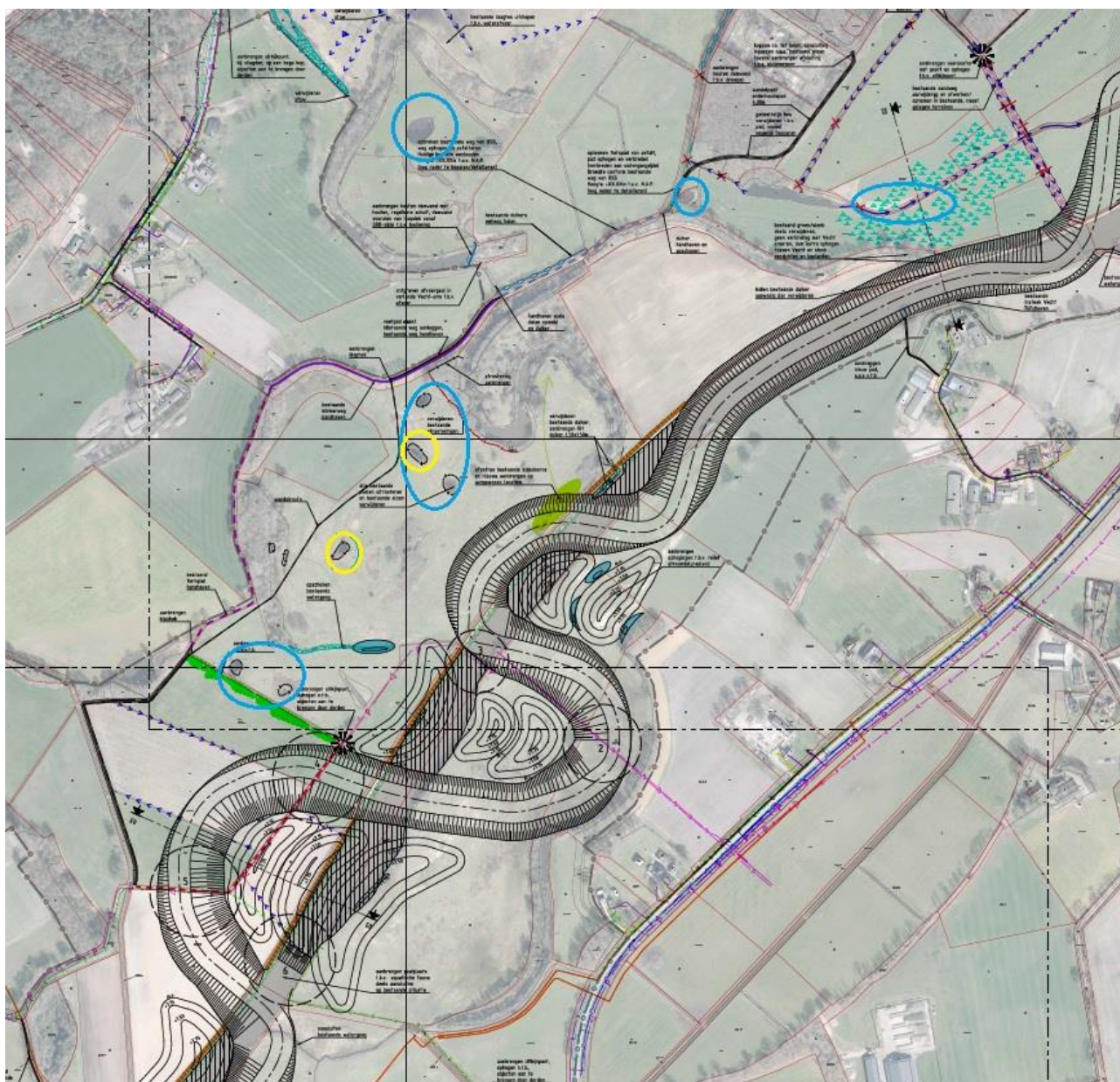
In de nieuwe inrichting worden nieuwe poelen voor knoflookpad aangelegd. In aangrenzende graslanden die nu nog in agrarisch gebruik zijn wordt reliëf aangebracht en deze graslanden worden tevens verschaald. Hierdoor neemt het areaal geschikt leefgebied voor knoflookpad in Rheezermaten toe. De inrichting heeft een positief effect op de functionaliteit van het gebied voor knoflookpad.

Poel- en heikikker

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij het verondiepen van de watergang en bij de aanleg van plasdras tussen het Bollenkolkpad en de Heemser Hooilandenweg ten zuiden van de wijk Het Hazenbosch (zie afbeelding 4) wordt bij de werkzaamheden voortplantingswater en mogelijk overwinteringsbiotoop van poelkikker aangetast (zie afbeelding 4). Individuen kunnen hierbij omkomen en voortplantingswater gaat hierbij verloren. Heikikker is hier niet aangetroffen.

Bij werkzaamheden in het natuureservaat 'Oude Rheezermaten' tussen de Veldbrakenweg en de Vecht wordt leefgebied van poel- en heikikker tijdelijk aangetast (zie afbeelding 4). Individuen kunnen hierbij omkomen.

Afbeelding 4. Maatregelen uit de maatregelenkaart met locaties waar voortplantings- en/of overwinteringsbiotoop van poel- en heikikker aanwezig is. Blauwe cirkel: voortplantingswater van poelkikker, gele cirkel: voortplanting van poel- en heikikker.

Effecten na afronding van de herinrichting

Het gebied wordt na afronding van de werkzaamheden wederom geschikt leefgebied met mogelijkheden voor voortplanting en overwintering voor zowel poel- als heikikker. Negatieve effecten als gevolg van de nieuwe inrichting treden na afronding van de werkzaamheden niet op.

Insecten

Beekrombout

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Beekrombout is in het plangebied niet vastgesteld. Mogelijk kunnen lokaal aanwezige zwerfende individuen door de werkzaamheden verstoord worden. Er is geen sprake van effecten op populatieniveau.

Effecten na afronding van de herinrichting

Beekrombout kan naar verwachting sterk profiteren van de hermeandering van de Vecht. Door een toename van steile, zandige oevers door lokale dynamiek neemt het areaal met geschikte voortplantingsplekken voor deze soort sterk toe.

5.1.2 Karshoek/Stegeren

Vogels

Indien werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen kunnen broedende vogels verstoord worden. Nesten kunnen daarbij verloren gaan en individuen kunnen hierbij omkomen.

In het bosgebiedje bij Stegeren zullen selectief bomen worden gekapt. Hierbij kan de aanwezige nestboom gekapt worden. Tijdens de broedtijd kan het nest hierbij verstoord worden en kan het legsel verloren gaan.

Zoogdieren

Das

De kraam- en bijburcht van das in het dennenbosje bij Karshoek liggen in het gebied waar selectief gekapt gaat worden. Bij de werkzaamheden kan de burcht verstoord of aangetast worden. In ernstige gevallen kunnen individuen hierbij omkomen.

Verstoring van burchten is te voorkomen door tijdens de werkzaamheden voldoende afstand van de burchten te houden en de werkzaamheden buiten de meest gevoelige periode te plannen. Negatieve effecten op das treden dan niet op.

Otter

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij de werkzaamheden in de Vecht en aan de oevers wordt geschikt leefgebied van otter tijdelijk minder geschikt. Deze effecten zijn tijdelijk. Aanwezige dieren kunnen de werkzaamheden tijdig ontvluchten en in de omgeving van de werkzaamheden blijft voldoende geschikt leefgebied voor otter aanwezig. Negatieve effecten op otter door de herinrichting van de Vecht treden niet op.

Effecten na afronding van de herinrichting

Het areaal natuurlijke oevers van de Vecht neemt door de herinrichting toe. Bovendien krijgt de Vecht een natuurlijker karakter dan in de huidige situatie. Hierdoor zal het plangebied na afronding van de werkzaamheden beter geschikt worden voor otter

Eekhoorn

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij het selectief kappen in het bosje met uitheemse bomen bij Stegeren wordt leefgebied van eekhoorn verstoord en kunnen nesten van eekhoorn worden vernietigd. Individuen kunnen hierbij omkomen. Door bomen met eekhoornnesten te ontzien inclusief een beschermingszone van circa 40 meter rondom de nesten intact te laten (daarbinnen niet kappen) worden effecten voorkomen.

Effecten na afronding van de herinrichting

Na afronding van de werkzaamheden vinden er in de omgeving geen werkzaamheden meer plaats. Het leefgebied van eekhoorn gaat door het selectief kappen niet permanent verloren. Effecten op lange termijn op het leefgebied van eekhoorn treden niet op.

Vleermuizen

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Vleermuizen kunnen tijdens het actieve seizoen verstoord worden door het gebruik bouwlichten tijdens de werkzaamheden in de late avond en nacht.

Verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen worden niet aangetast. Er wordt geen opgaande beplanting die dient als vliegroute voor vleermuizen gekapt. De Vecht blijft tijdens de werkzaamheden functioneel als vliegroute voor meer- en watervleermuis.

Door verlichting in de vleermuis actieve periode (april – oktober) gedurende de avond en nacht te beperken tot oriëntatie verlichting wordt verstoring van foeragerende vleermuizen voorkomen.

Effecten na afronding van de herinrichting

Na afronding van de werkzaamheden herstelt de functionaliteit van het gebied voor vleermuizen weer. Voor vleermuizen treden er geen wezenlijke veranderingen op in het leefgebied als gevolg van de herinrichting.

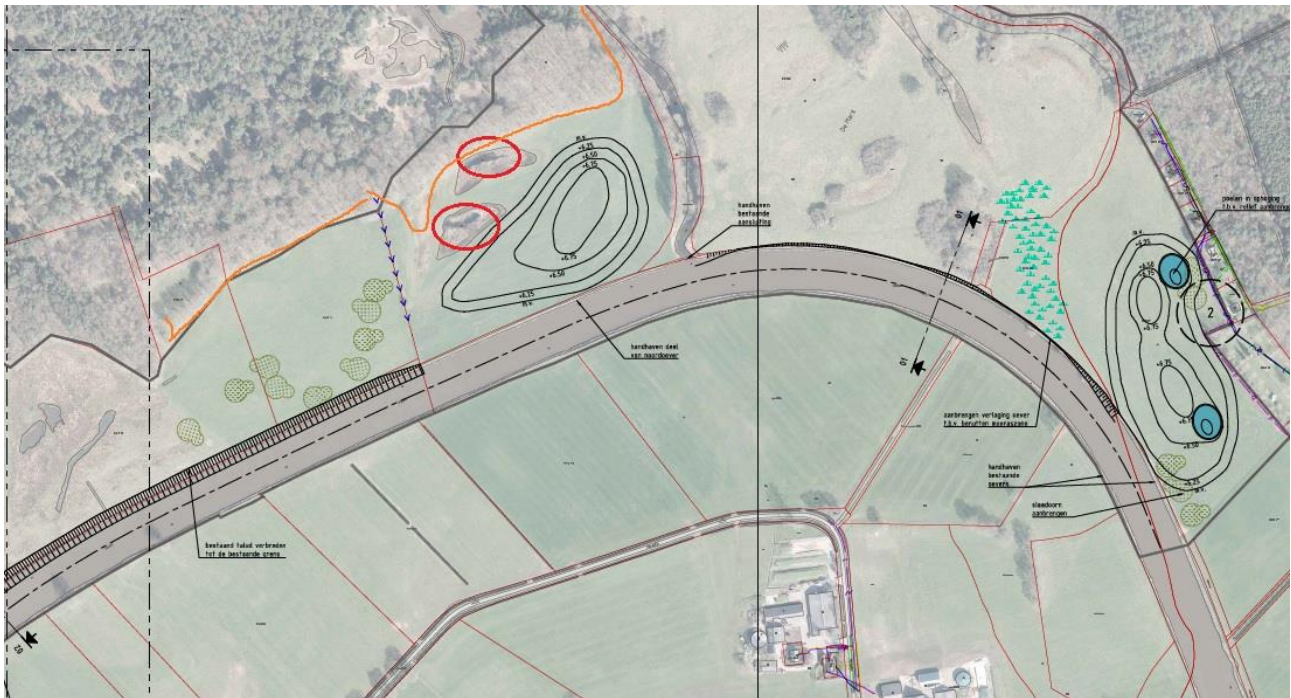
Amfibieën

Knoflookpad

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Twee poelen met verwachte voortplanting van knoflookpad liggen buiten de locaties waar werkzaamheden zijn voorzien. Deze voortplantingswateren worden niet aangetast. Knoflookpadden overwinteren naar verwachting grotendeels in de droge bosrand ten noorden van deze voortplantingswateren. Hier zijn eveneens geen werkzaamheden voorzien.

Bij werkzaamheden in het kader van het aanbrengen van reliëf in het grasland tussen de poelen en de loop van de Vecht wordt op dermate kleine afstand van voortplantingswateren gewerkt dat effecten op aanwezige knoflookpadden niet op voorhand kan worden uitgesloten. Individuen kunnen hierbij omkomen (zie onderstaande afbeelding 8). Gezien de kwetsbaarheid van de soort en de relatief geringe populatie kunnen effecten op populatieniveau hierbij niet op voorhand worden uitgesloten.

Afbeelding 5. Do-tekening ter hoogte van het leefgebied van knoflookpad in Karshoek/Stegeren. Voortplantingspoelen zijn rood omcirkeld, potentieel geschikt overwinteringshabitat is oranje omcirkeld.

Effecten na afronding van de herinrichting

In het grasland waar de poelen liggen wordt, tussen de poelen en de loop van de Vecht reliëf aangebracht en deze graslanden worden tevens verschraald. Het reliëf zal zorgen voor een verbetering in de kwaliteit van het leefgebied van knoflookpadden. In de nieuwe inrichting worden bovendien enkele nieuwe poelen voor knoflookpad aangelegd, ten oosten van poelen waar knoflookpadden voorkomen. De nieuwe inrichting heeft een positief effect op de functionaliteit van het gebied voor knoflookpad.

Heikikker/poelkikker

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Werkzaamheden in Karshoek/Stegeren vinden plaats in het leefgebied van hei- en poelkikker maar buiten voortplantingswateren. Geschikte overwinteringslocaties liggen naar verwachting meer ten noorden in de bosrand. Het grasland rondom de poelen is ongeschikt als overwinteringsgebied. Ook omdat dit terrein tot voor kort nog in agrarische gebruik was.

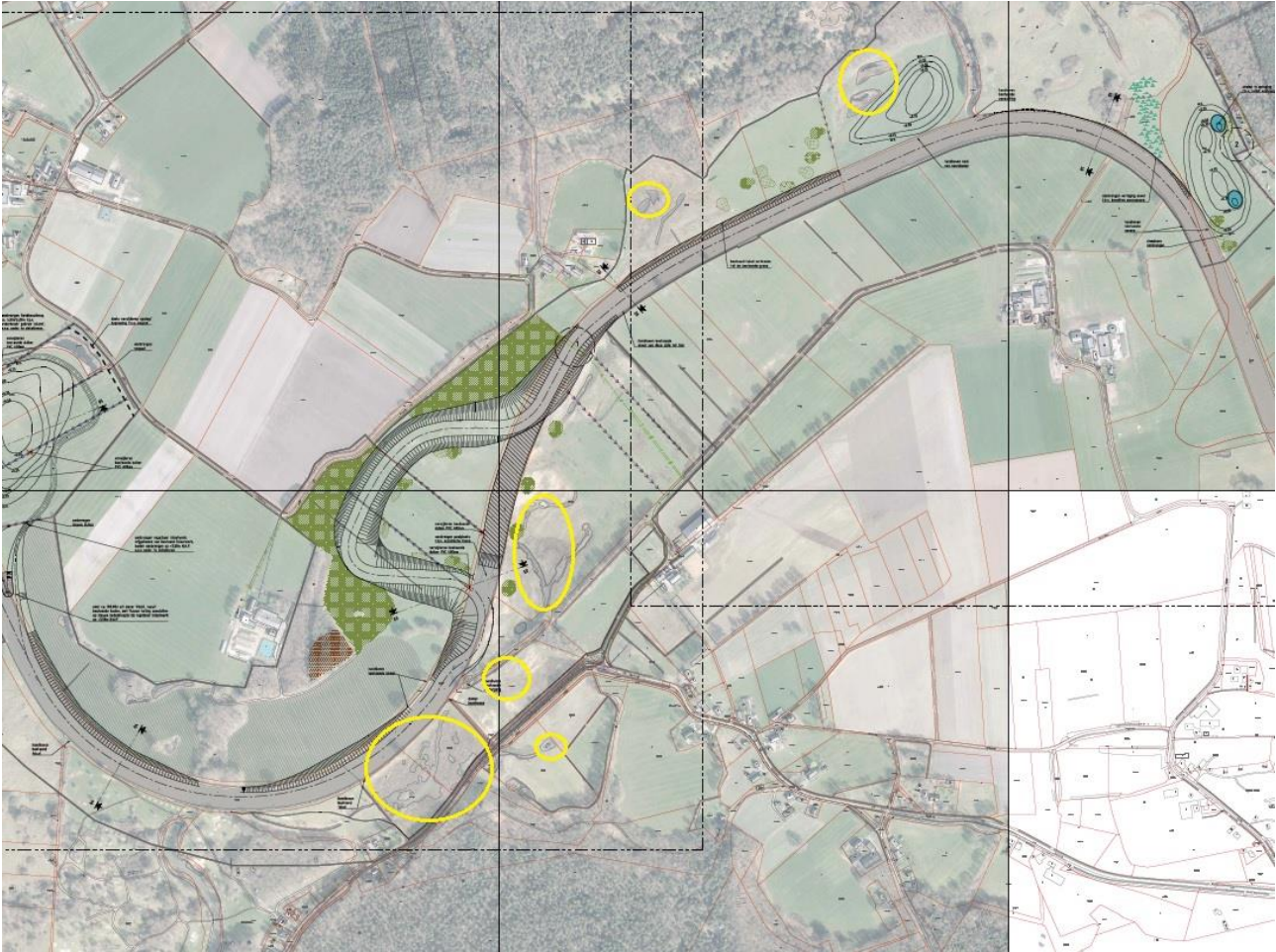
Bij graafwerkzaamheden voor aanbrengen van reliëf in het perceel net ten westen van reservaat Karshoek worden werkzaamheden in het leefgebied en in de nabijheid van het voortplantingswater uitgevoerd. Hierbij wordt leefgebied van hei- en poelkikker tijdelijk aangetast. Individuen kunnen hierbij gedood worden (zie afbeelding 8). Beide soorten zijn relatief wijdverspreid over het plangebied. De voortplantingswateren blijven intact en de effecten treden tijdelijk op. Effecten op populatieniveau treden niet op.

In de directe omgeving van de andere poelen met poel- en heikikker (achter de boerderij aan de Spijkerweg) en in de omgeving van het voortplantingswater van poelkikker aan de zuidzijde van de Vecht, bij Beerze zijn geen grootschalige ingrepen voorzien. Overwinteringshabitat wordt hier ook niet aangetast. Effecten op de populatie poel- en heikikkers als gevolg van de plannen treden hier niet op.

Effecten na afronding van de herinrichting

Het gebied wordt na afronding van de werkzaamheden wederom geschikt leefgebied met mogelijkheden voor voortplanting en overwintering voor zowel poel- als heikikker. Er gaat geen leefgebied permanent

verloren en de functionaliteit van het leefgebied blijft intact. Negatieve effecten als gevolg van de nieuwe inrichting treden na afronding van de werkzaamheden niet op.

Afbeelding 6. Do-tekening van deelgebied Karshoek/Stegeren met daarin het leefgebied van poel- en heikikker aangegeven in gele cirkels.

Insecten

Beekrombout

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Bij werkzaamheden aan steile, zandige oevers van de Vecht in de uitkruiperperiode van beekrombout (circa april tot juli) kunnen potentiële voortplantingslocaties van beekrombout aangetast worden. Bij werkzaamheden in de waterbodem nabij steile zandige oevers kunnen overwinterende larven gedood worden. Een vaste populatie van beekrombout is in het plangebied niet vastgesteld. Mogelijk zeer lokaal aanwezige individuen kunnen door de werkzaamheden verstoord worden. Er is geen sprake van effecten op populatieniveau.

Effecten na afronding van de herinrichting

Beekrombout kan naar verwachting sterk profiteren van de hermeandering van de Vecht. Door een toename van steile, zandige oevers neemt het areaal met geschikte voortplantingsplekken voor deze soort sterk toe.

Sleedoornpage

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Sleedoorn page is aangetroffen op sleedoornstruiken rondom Stegeren. Bij het DO is rekening gehouden met de aanwezigheid van sleedoornstruiken in het terrein. De aanleg van een wandelpad en het kappen van het bosgebied met exoten is komen te vervallen. Ook wordt er niet meer gekapt of gesnoeid in het kader. Effecten op sleedoornpage treden hiermee niet meer op.

Effecten na afronding van de herinrichting

Na afronding van de werkzaamheden behoudt het gebied een half natuurlijk karakter. Door de aanwezigheid van sleedoorn struwelen aan de noordzijde van de Vecht blijft hier voortplantingsbiotoop van sleedoornpage aanwezig en treden negatieve effecten op de populatie sleedoornpage niet op.

5.2 Effectbeoordeling

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is nog geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

5.2.1 Deelgebied Rheezermaten

Tabel 3. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Algemene broedvogels Zie voor soorten paragraaf 4.1.2	X	X		X	Verstoring nesten en broedsel bij werkzaamheden binnen het broedseizoen.
Jaarrond beschermd nest				X	verstoring

Verbodsbepalingen:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.

Tabel 4. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn

Soort	Lid 1 5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Otter		X			
Poel- en heikikker	X	X		X	Verstoring bij graafwerkzaamheden rondom poelen. Aantasting leefgebied bij graafwerkzaamheden en omvorming graslanden
Knoflookpad	X	X		X	Verstoring bij graafwerkzaamheden rondom poelen. Aantasting leefgebied bij graafwerkzaamheden en omvorming graslanden

Verbodsbepalingen:

Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk te verstoren;

Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen;

Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;

Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 5. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Das		X		Graafwerkzaamheden bij de aanleg van de meander bij het reservaat bij de Veldbrakenweg

Verbodsbepalingen:

a: opzettelijk te doden of te vangen;

b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen

c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

5.2.2 Deelgebied Karshoek/Stegeren

Tabel 6. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Algemene broedvogels Zie voor soorten paragraaf 4.1.2	X	X		X	Verstoring en beschadigen nesten en broedsels bij werkzaamheden binnen het broedseizoen.
Buizerdhorst	X	X		X	Verstoring en beschadigen nesten en broedsels bij werkzaamheden binnen het broedseizoen bij selectief kappen bij bosje Stegeren

Verbodsbepalingen:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.

Tabel 7. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1 5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Otter		X			Werkzaamheden aan oevers van de Vecht
Hei- poelkikker	X	X		X	Aantasting van leefgebied bij graafwerkzaamheden bij aanleg beplanting en omvorming grasland
Knoflookpad	X	X		X	Verstoring bij graafwerkzaamheden rondom poelen. Aantasting leefgebied bij graafwerkzaamheden en omvorming graslanden

Verbodsbepalingen:

Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk te verstoren;

Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen;

Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;

Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 8. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten.

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Das		X		Kapwerkzaamheden in bosje bij Stegeren
Eekhoorn		X		Kapwerkzaamheden in bosje bij stegeren
Beekrombout		X		Bij werkzaamheden aan steile zandige oevers

Verbodsbepalingen:

a: opzettelijk te doden of te vangen;

b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen

c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

5.3 Mitigerende maatregelen

Onderstaande maatregelen zijn een voorstel en worden verder uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol. Omdat een groot aantal effecten op beschermde soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van maatregelen zijn de maatregelen hieronder per soort(groep) weergegeven.

Algemene maatregelen in het kader van de zorgplicht

- Bij alle werkzaamheden wordt één kant op gewerkt, zodat dieren de werkzaamheden kunnen ontvluchten.
- Het aantal en de breedte van de werkpaden wordt zo beperkt tot de noodzakelijke breedte voor het werkverkeer, om zo min mogelijk planten en (verblijfplaatsen van) dieren aan te tasten.
- Terreindelen waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden niet betreden. Zo nodig kunnen deze terreindelen afgezet worden met linten.
- Vanuit de algemene zorgplicht wordt tijdens de werkzaamheden door de aannemer continu gelet op aanwezigheid van planten en dieren. Bij het onverwacht aantreffen van beschermde dieren en planten wordt voorkomen dat deze gedood, verwond of onnodig aangetast worden. Indien schade niet kan worden vermeden, wordt een deskundige ecoloog ingeschakeld die de beschermde soorten verplaatst, nesten markeert en/of planten verplant.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden op de te vergraven terreinen maatregelen genomen bij werklocaties om vestiging van beschermde amfibieën te voorkomen (knoflookpad, poelkikker, heikikker). *LET OP! De voortplantingspoelen mogen hierbij in de periode maart - oktober niet afgesloten worden. Er dient bovendien genoeg landbiotoop voor amfibieën beschikbaar te blijven*
- Werkzaamheden in de watergangen dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden in de maanden september en oktober (na de voortplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen en amfibieën).
- Vang (door middel van een schepnet) en verplaats voorafgaand aan het dempen van de watergang aanwezige amfibieën (door middel van emmers) naar een nabij gelegen watergang/leefgebied in de directe omgeving onder begeleiding van de deskundige op het gebied van amfibieën.
- Bij het dempen van watergangen (inclusief de Vecht) dient een richting uit gewerkt te worden zodat aanwezige dieren (vissen) kunnen ontkomen.
- Werkzaamheden in watervoerende watergangen en oevers worden zoveel mogelijk in de periode 15 juli tot 1 november uitgevoerd. Een gedragscode die hiervoor gehanteerd kan worden is de gedragscode Unie van Waterschappen. Indien werkzaamheden toch buiten deze periode in watervoerende watergangen en oevers moeten worden uitgevoerd dienen de werkzaamheden specifiek beoordeeld te worden en enkel middels een uitgewerkt werkprotocol en op aanwijzing van een ecoloog uitgevoerd te worden.

Vogels

Broedvogels

- Voorkom altijd verstoring en schade aan nesten van broedvogels, werk daarvoor buiten het broedseizoen (indicatief: buiten half maart-half juli)¹.
- Werk alleen in het broedseizoen als hierbij met zekerheid geen broedvogels worden gestoord of nesten worden aangetast. Dit kan bewerkstelligd worden door:
 - Het verwijderen van groen buiten het broedseizoen (voor half maart of na half juli) te laten plaatsvinden.

¹ Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. De periode januari tot begin oktober kan theoretisch door broedvogels nog gebruikt worden als een broedperiode. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

- De vegetatie op plekken waar werkzaamheden gaan plaatsvinden voor het broedseizoen (vóór half februari) kort te maaien en kort te houden door regelmatig te opnieuw te maaien. Dit geldt zowel voor de graslanden als de watergangen. Hierdoor worden deze ongeschikt voor broedvogels;
- Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen en zet deze gedurende het broedseizoen voort zonder onderbreking. Hierdoor wordt het plangebied verstoord, waardoor het ongeschikt wordt voor broedvogels om zich tussentijds te vestigen.
- Indien werkzaamheden in het broedseizoen moeten worden uitgevoerd dient de werklocatie voorafgaand aan de werkzaamheden altijd door een ecooloog op aanwezigheid van broedvogels gecontroleerd en indien mogelijk vrijgegeven te worden
- Indien nesten worden aangetroffen mogen binnen een straal rondom de nesten geen werkzaamheden plaatsvinden. Deze straal hangt af van de verstoringgevoeligheid van de aangetroffen soort en moet worden bepaald door een ter zake kundige ecooloog. Op deze locaties kunnen de werkzaamheden pas na het broedseizoen worden voortgezet.

Jaarrond beschermde nesten (buiserd)

- Bij alle werkzaamheden worden nestbomen en een straal van 75 meter daaromheen ontzien.
- Hiervoor wordt voorafgaand aan de werkzaamheden een beschermingszone ingesteld rondom het nest.
- Indien in de directe omgeving van het buisernest gewerkt dient te worden, worden werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd en dient alle tijde een beschermingszone van 75m rondom het nest in acht genomen te worden.

Zoogdieren

Vleermuizen

- Voer de werkzaamheden zo veel mogelijk bij daglicht uit. Dit voorkomt dat vleermuizen lichthinder ondervinden tijdens het foerageren/migreren.
- Indien 's nachts in de vlieg-actieve periode tussen (1 april en 1 oktober) moet worden gewerkt, scherm dan de lichtbronnen af om uitstraling naar de omgeving te voorkomen. Schakel ze uit wanneer ze niet meer nodig zijn.

Eekhoorn

- Bomen met nesten van eekhoorn worden voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijk gemarkeerd en binnen een zone van circa 30 meter rondom de boom wordt niet gekapt.
- Werkzaamheden in de directe omgeving van eekhoorn nesten worden uitgevoerd buiten de gevoelige voortplantingsperiode van eekhoorn (voortplantingsperiode: december tot en met juni)

Das

- Er wordt niet binnen 20 meter van een burcht gewerkt en of gereden.
- Bij werkzaamheden in de omgeving van burchten worden burchten tijdelijk afgezet zodat betreding om beschadiging te voorkomen.
- Indien toch binnen 20 meter van dassenburchten gewerkt dient te worden werk dan dient dat buiten de gevoelige periode van de das (dus vanaf juli tot december) en handmatig uitgevoerd te worden.

Otter

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden oevers waar gewerkt gaat worden gecontroleerd door een deskundige op het gebied van otters op sporen en aanwezigheid van verblijfplaatsen van otter.
- Werk zoveel mogelijk buiten de gevoelige periode van otter, in de periode tussen november en april. (voortplantingsperiode april t/m november)

- Werkzaamheden rustig opbouwen zodat aanwezige dieren tijdelijk en/of op tijd een ander onderkomen kunnen vinden.
- Bij aantreffen van verblijfplaatsen worden deze ontzien en werkzaamheden buiten gevoelige periode voortgezet (otter: april tot en met november)

Amfibieën

Knoflookpad

- Werkzaamheden binnen 600 meter van voortplantingswateren worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van knoflookpadden.
- Voer de werkzaamheden binnen 600 meter van voortplantingswater van knoflookpad zoveel mogelijk uit buiten de gevoelige periode:
 - Voortplanting: april tot augustus
 - Winterrust: oktober tot april
- Geschikt overwinteringsbiotoop (droge, zandige gebieden en plekken) wordt voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van knoflookpadden in kaart gebracht, gemarkeerd en ten alle tijden ontzien bij de werkzaamheden.
- Werkzaamheden in de omgeving van voortplantingsgebied van knoflookpad (binnen circa 300m) worden gedurende het voortplantingsseizoen afgeschermd (april tot en met september) zodat knoflookpadden de werkterreinen niet kunnen bereiken. Hierbij wordt rekening gehouden met functionaliteit als potentiële overwintering- of voortplantingslocaties.
- Paddenschermen worden (buiten de winterrust periode) dagelijks voorafgaand aan de start van de werkzaamheden op aanwezige knoflookpadden gecontroleerd door een deskundige op het gebied van knoflookpadden.
- Indien er binnen de afgrenzing dieren worden aangetroffen worden werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd en worden aanwezige dieren door een deskundige op het gebied van knoflookpadden overgezet naar geschikt leefgebied in de directe omgeving waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd.
- Bij het aantreffen van knoflookpadden in werkterrein wordt de situatie en voorgenomen werkzaamheden opnieuw door een deskundige op het gebied van knoflookpadden beoordeeld en worden werkzaamheden indien nodig aangepast of wordt naar een andere bevredigende oplossing gezocht.
- Na afronding van de werkzaamheden, wanneer nieuwe poelen geschikt zijn voor knoflookpadden, worden door een deskundige op het gebied van knoflookpadden larven in deze poelen uitgezet.

Hei- en poelkikker

- Voer de werkzaamheden binnen 300 meter van voortplantingswater van hei- en poelkikker buiten de gevoelige periode:
 - Voortplanting: half februari tot augustus
 - Winterrust: oktober tot half februari
- Geschikt overwinteringsbiotoop wordt gemarkeerd en intact gelaten in de winterperiode (september tot en met maart)
- Werkzaamheden in de omgeving van de voortplantingswateren van hei- en poelkikker (binnen circa 300m) worden gedurende het voortplantingsseizoen afgeschermd (april tot en met september) zodat hei- en poelkikkers de werkterreinen niet kunnen bereiken.
- Paddenschermen worden (buiten de winterrust periode) dagelijks voorafgaand aan de start van de werkzaamheden op aanwezige hei- en poelkikkers gecontroleerd door een deskundige op het gebied van hei- en poelkikkers.
- Indien er binnen de afgrenzing dieren worden aangetroffen worden werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd en worden aanwezige dieren door een deskundige op het gebied van poelkikkers overgezet naar geschikt leefgebied in de directe omgeving waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

Insecten

Sleedoornpage

- Sleedoornstruwelen worden bij de werkzaamheden ontzien. Hiervoor worden sleedoorn struwelen in de omgeving van de werkzaamheden met lint afgezet zodat deze herkenbaar zijn voor de aannemer en aantasting wordt voorkomen.
- Indien noodzakelijk worden kap- of snoeiwerkzaamheden uitgevoerd tussen eind juni en begin augustus.

Beekrombout

- Voorafgaand aan de werkzaamheden aan oevers langs de Vecht worden potentieel geschikte plekken met steile zandige oevers door een libellendeskundige in kaart gebracht.
- Waar mogelijk worden oevers met geschikt biotoop intact gelaten zodat effecten worden voorkomen
- Indien werkzaamheden in geschikt biotoop niet voorkomen kunnen worden, worden uitgevoerd in de periode dat imago's (volwassenstadium) van de libel aanwezig zijn zodat deze tijdens de werkzaamheden kunnen uitwijken en na afronding weer in het gebied kunnen terugkeren.

6 CONCLUSIE

Door de uitvoering te laten plaatsvinden volgens de in paragraaf 5.3 beschreven schade beperkende maatregelen (ecologisch werkprotocol) kan een deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Echter niet alle schade is te vermijden, waardoor voor een aantal soorten verbodsbepalingen worden overtreden. Zie onderstaande tabel 9 voor de conclusie per soort(groep) per beschermingscategorie.

Tabel 9. Mogelijkheden vrijstelling en ontheffing. Voor een opsomming van de belangen waaronder ontheffing kan worden aangevraagd zie bijlage A.

Beschermingsniveau Wnb	Beïnvloede soorten	Verbods-bepalingen	Ontheffing aanvragen
Vogelrichtlijn	Algemene broedvogels Zie voor soorten paragraaf 4.1.2	Art 3.1 lid 1, 2 en 4	Nee, afhankelijk van het type ingreep en periode uitvoering; indien middels mitigerende maatregelen versterking van broedvogels zoveel mogelijk beperkt word is aanvragen ontheffing niet noodzakelijk
	Jaarrond beschermde nesten (buizerd)	Art 3.1 lid 4	Nee, mitigatie voldoende
Habitatrichtlijn	Knoflookpad	Art 3.5 lid 1, 2, 4	Ja
	Heikikker	Art 3.5 lid 1, 2, 4	Ja
	Poelkikker	Art 3.5 lid 1, 2, 4	Ja
Andere soorten	Otter	Art 3.5 lid 2	Nee, mitigatie voldoende
	Vleermuizen (verschillende soorten)	Art 3.5 lid 2	Nee, mitigatie voldoende
	Das	Art 3.10 lid1b	Nee, mitigatie voldoende
	Eekhoorn	Art 3.10 lid1b	Nee, mitigatie voldoende

7 BRONNENLIJST

Boswachterij Ommen (2015) Broedvogelonderzoek in opdracht van Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer

Douma M., Zoon C.P.M., Bode A.D. (2011) De Zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Ecogroen. (2016). Flora- en faunaonderzoek Ruimte voor de Vecht: Traject Junne - Hardenberg. Ecogroen.

Kouwenhoven, M. & M. Jansen. (2014) Fuikenmonitoring in het Vechtpark te Hardenberg, onderdeel van het stroomgebied van de Overijsselse Vecht. Waterschap Vechtstromen, Stichting VKO Oost- Nederland.

Nationale databank flora en fauna (2017) Inventarisatie soorten van o.a. RAVON, Zoogdierverseniging

Meijer, K. & J. Tienstra (2014) Inventarisatie dagvlinder, libellen en sprinkhanen in enkele Staatsbosbeheer objecten in Regio Oost. A&W-rapport 1969. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwalden.

Provincie Overijssel (2015) database met vegetatiegegevens, deelgebied Vecht-midden; Provincie Overijssel

RAVON (2016) Verspreidingskaarten reptielen en amfibieën. Ravon, Nijmegen

SOVON (2016) Vogelatlas provincie Overijssel. SOVON, Nijmegen

Staatsbosbeheer (2014) Vegetatiekartering Staatsbosbeheer

Vlinderstichting (2015) Verspreidingskaarten vlinders. Vlinderstichting, Nijmegen

BIJLAGE A. WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING – SOORTBESCHERMING

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van het onderdeel soortbescherming gegeven, wat relevant is voor onderliggende toetsing.

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten op genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waar aan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **Vogelrichtlijnsoorten** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **Habitatrichtlijnsoorten** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **Andere soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

6. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
7. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
8. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
9. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
10. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
11. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
12. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
13. in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek gevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvbg) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvbg wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning.

Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

BIJLAGE B.

Als losse bijlage bij het rapport toegevoegd.

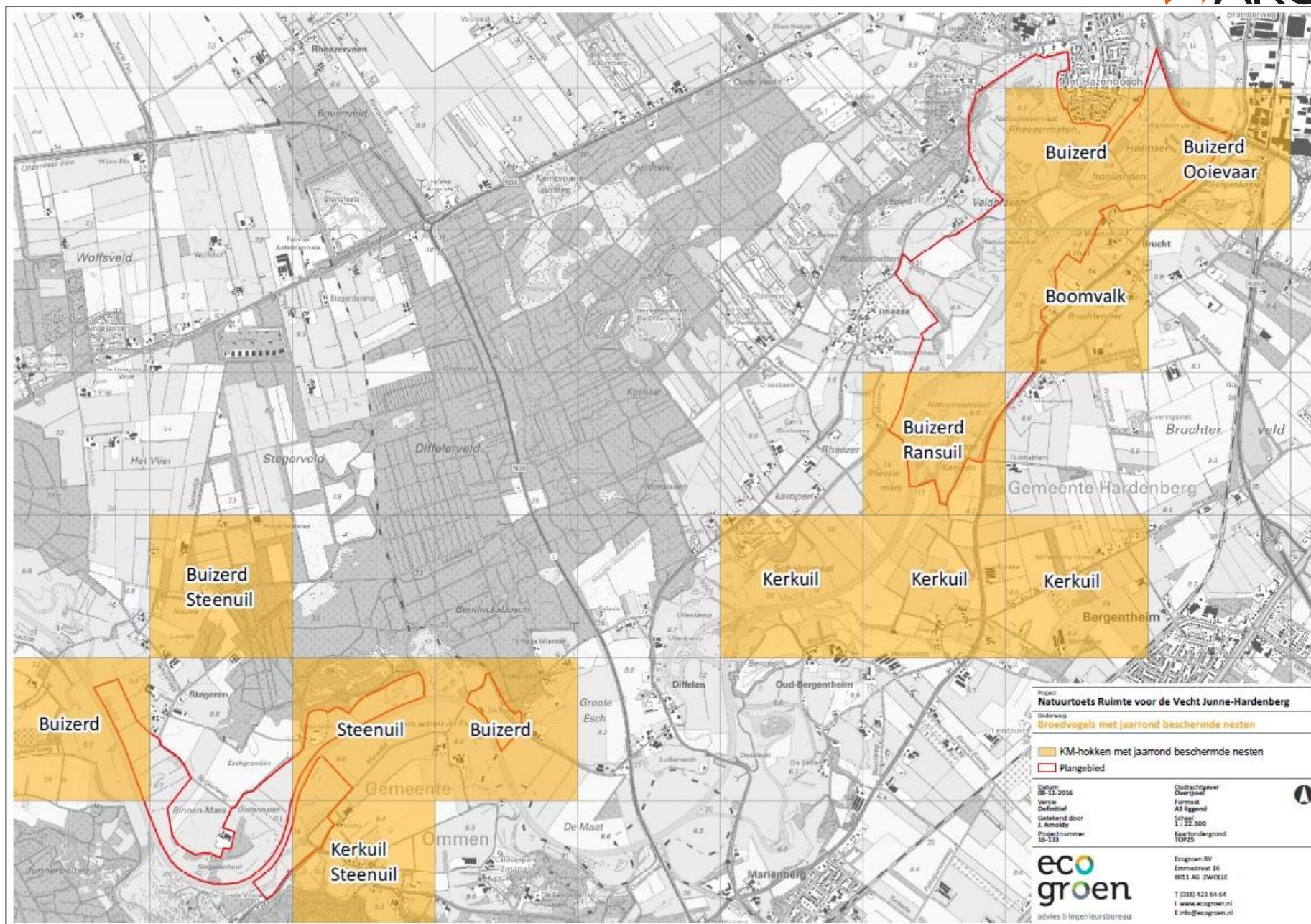
DO Rheezermaten

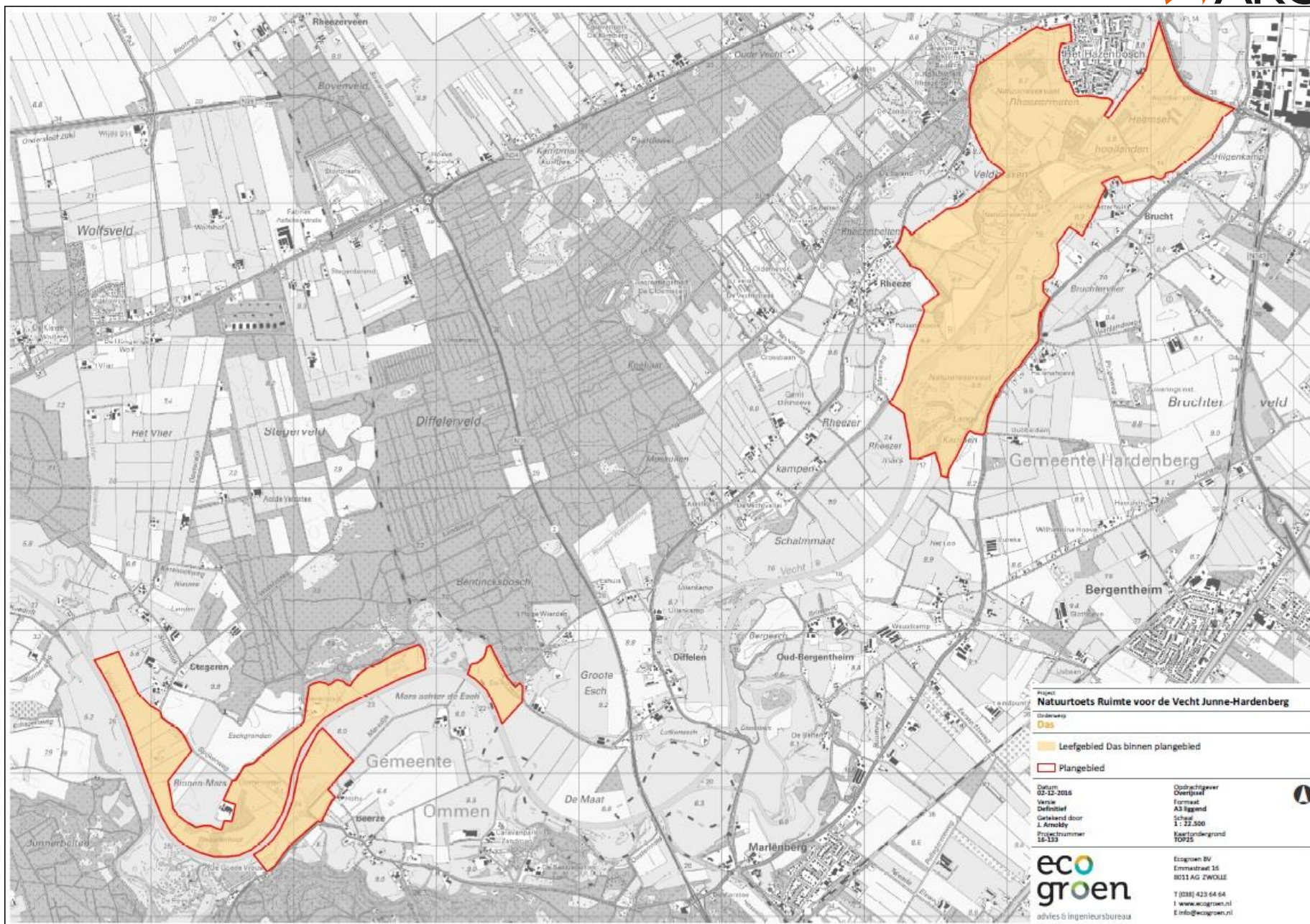
DO Karshoek/Stegeren

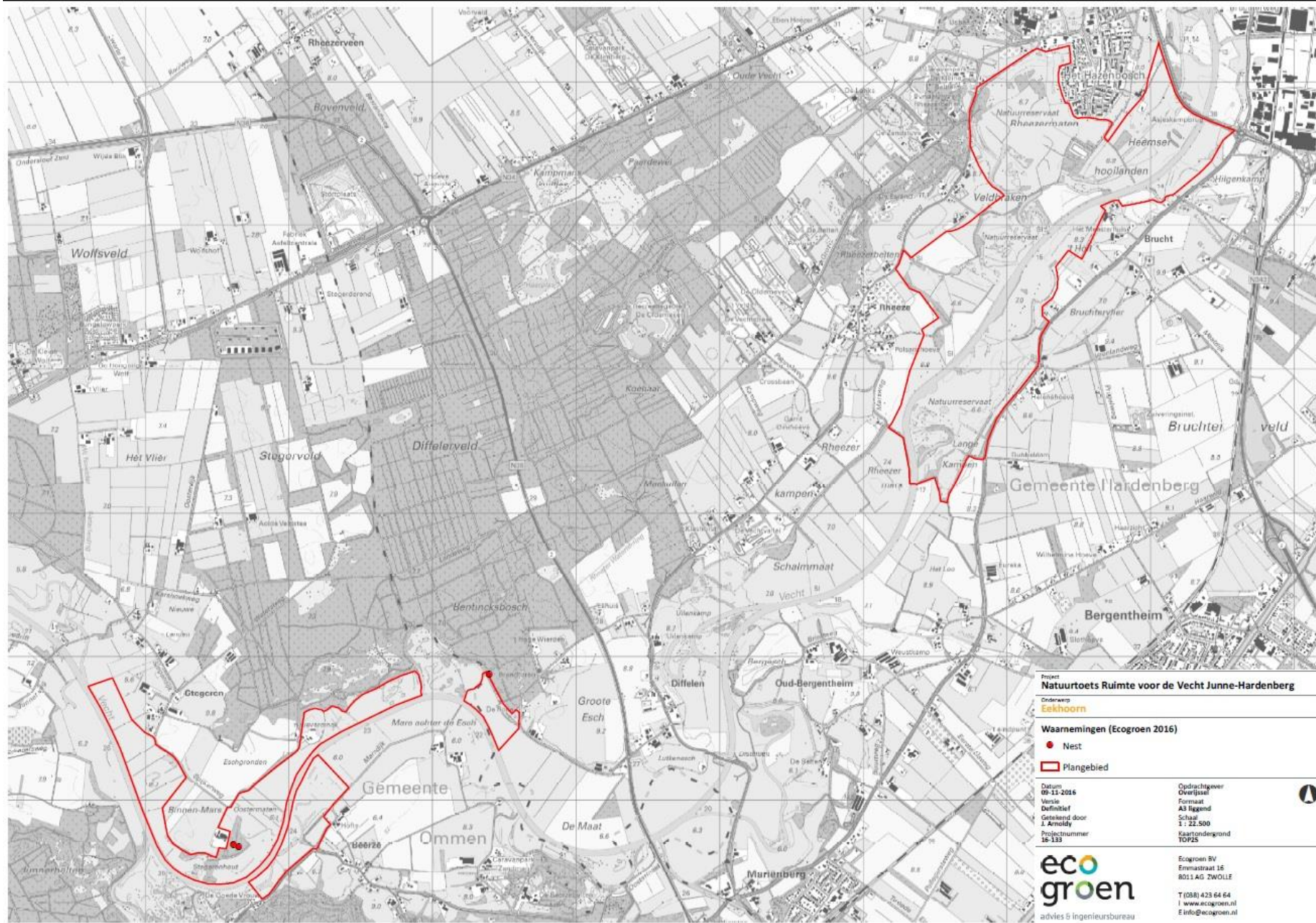
BIJLAGE C. VERSPREIDINGSKAARTEN BESCHERMDE SOORTEN

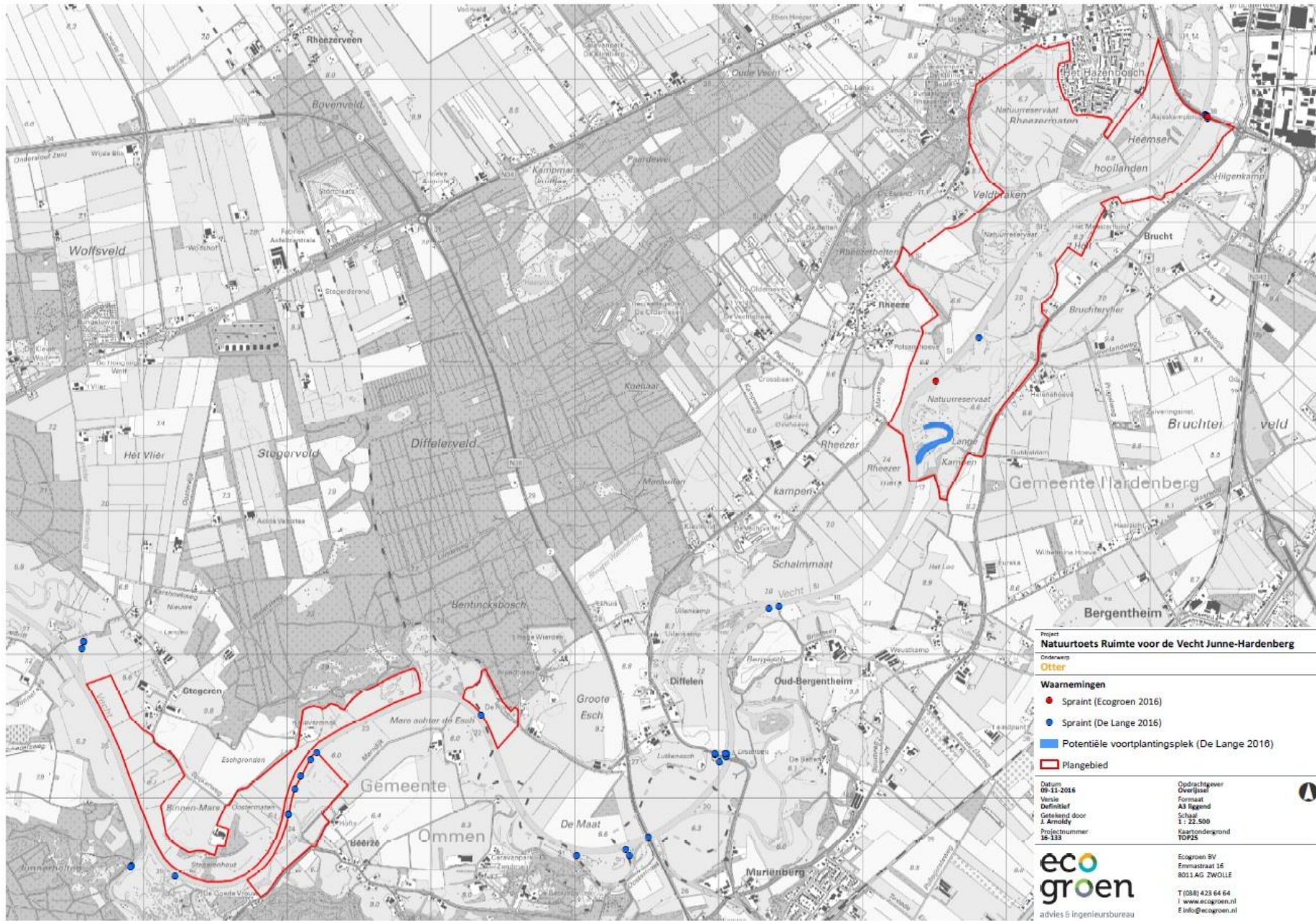
De volgende verspreidingskaarten zijn overgenomen uit het onderzoeksrapport van Ecogroen (Ecogroen, 2016):

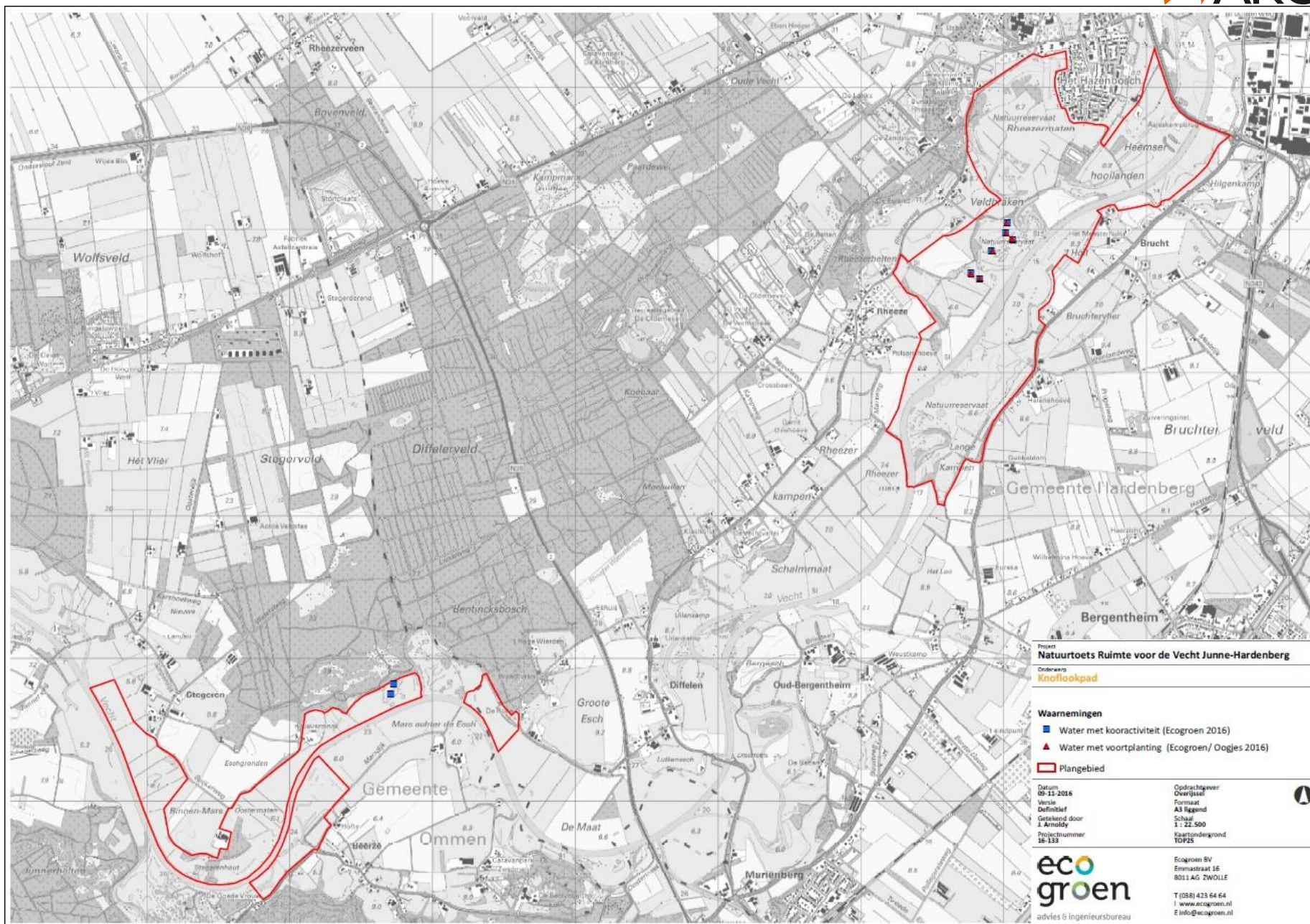
1. Broedvogels met jaarrond beschermde nesten
2. Das
3. Eekhoorn
4. Otter
5. Knoflookpad
6. Poelkikker
7. Heikikker
8. Sleedoornpage

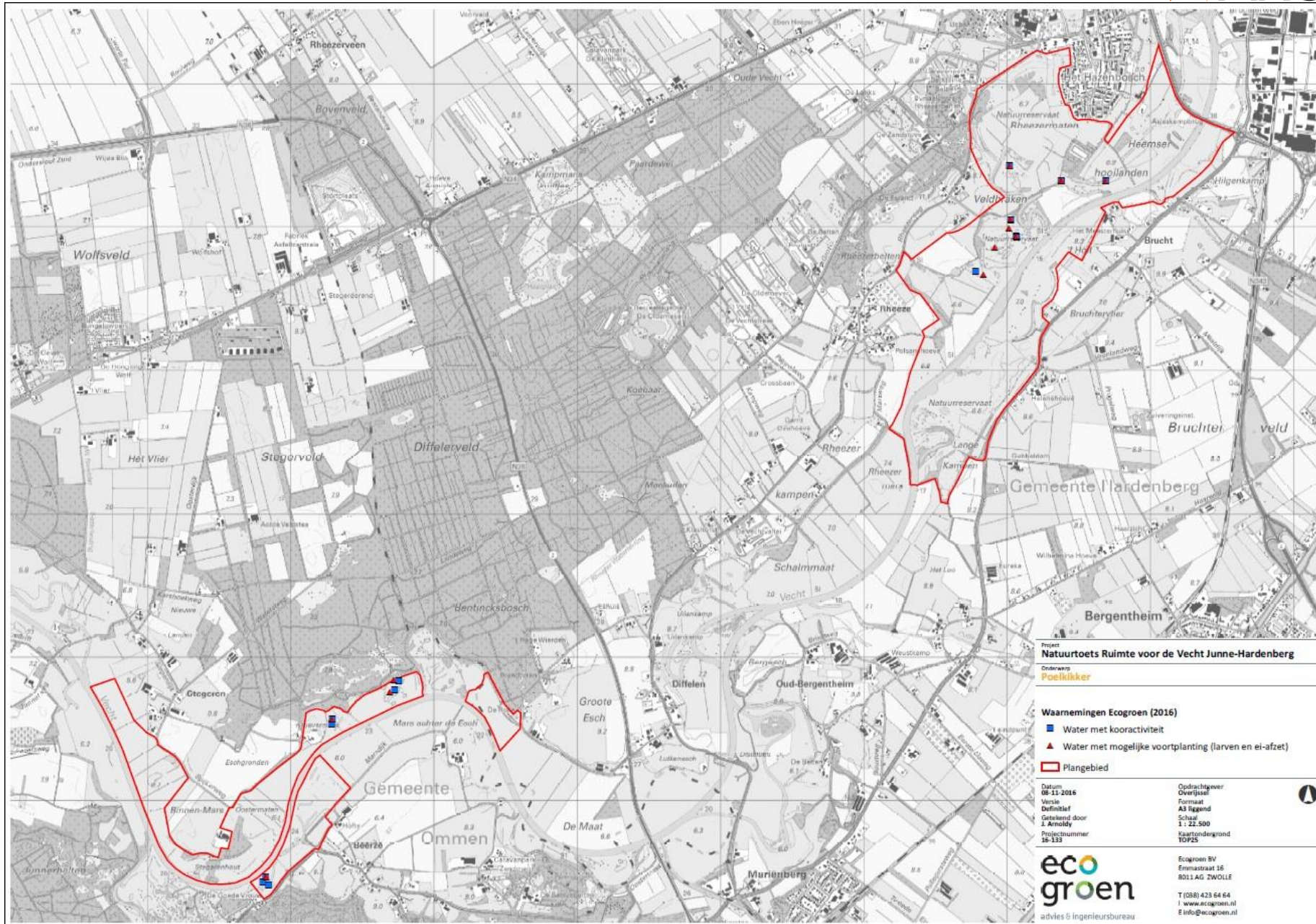

Project
 Natuurtoets Ruimte voor de Vecht Junne-Hardenberg

Opdrachtnemer
 Poelklikker

Waarnemingen Ecogroen (2016)

- Water met koactiviteit
- ▲ Water met mogelijke voortplanting (larven en ei-afzet)
- ▭ Plangebied

Datum
 08-11-2016

Versie
 Definitief

Gepland door
 J. Arnoldy

Projectnummer
 16-133

Opdrachtgever
 Overijssel

Formaat
 A3 liggend

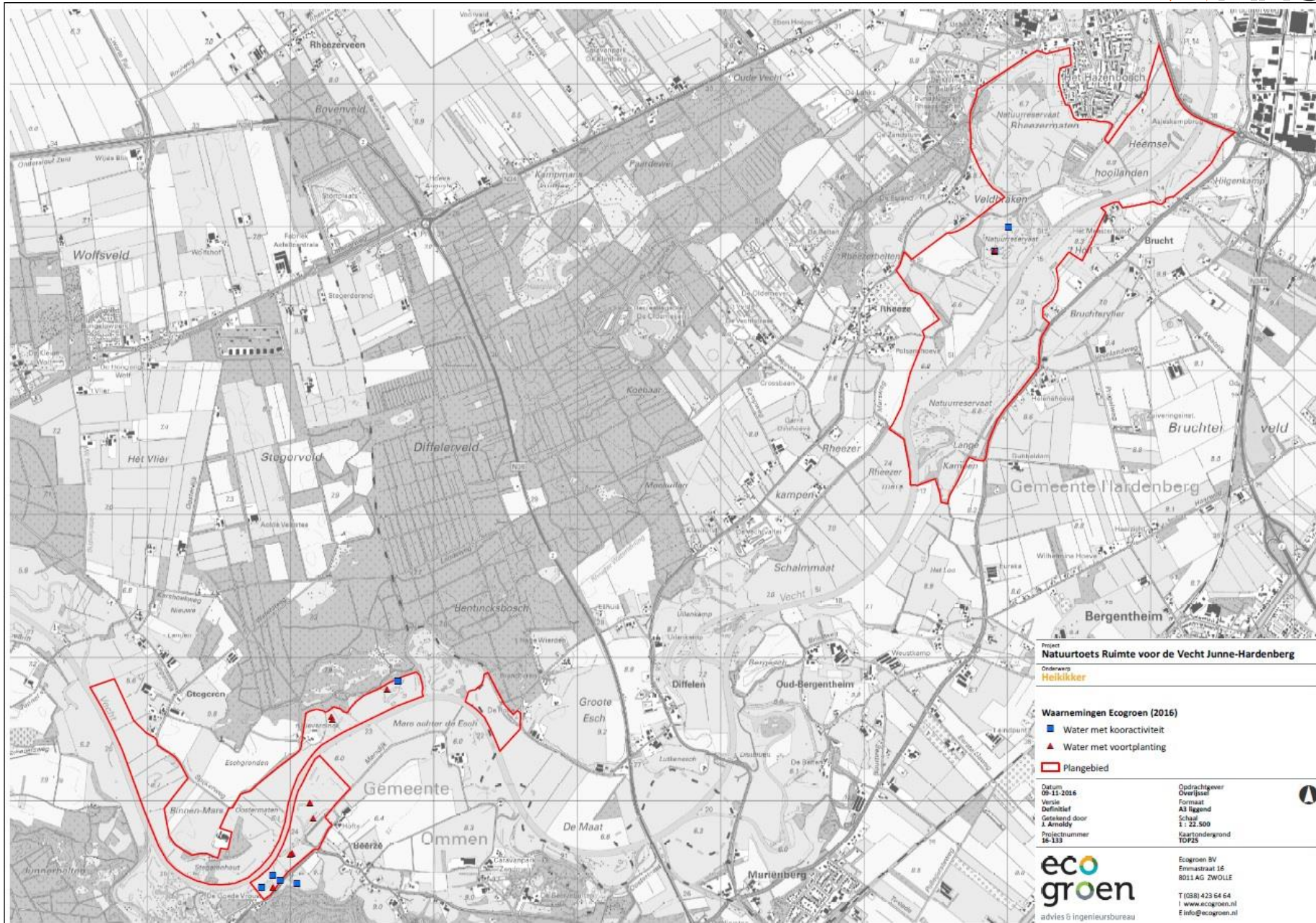
Schaal
 1 : 22.500

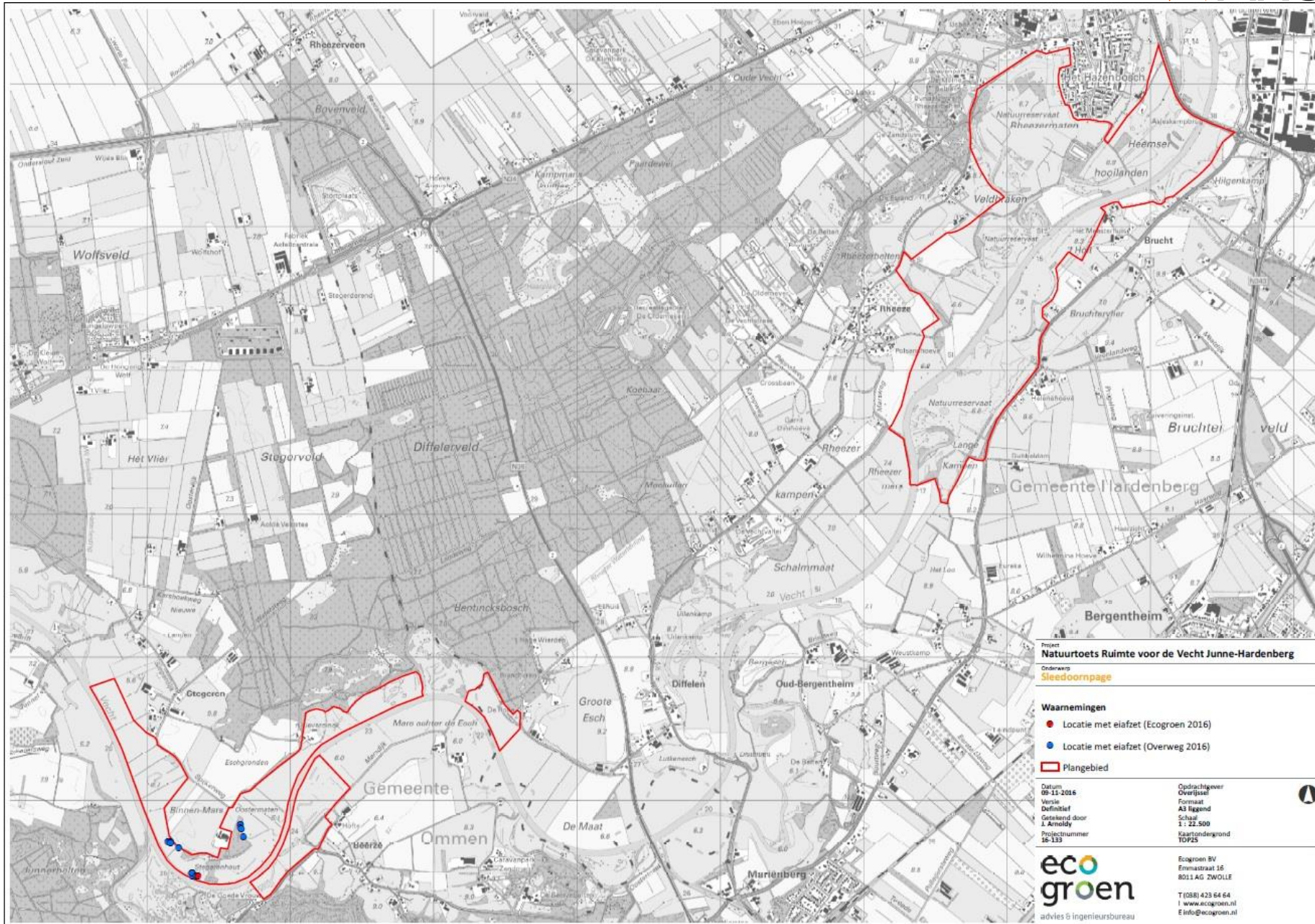
Kaartondergrond
 TOP25

ecogroen
 advies & ingenieursbureau

Ecogroen BV
 Emmastraat 16
 8011 AG ZWOLLE

T (038) 423 64 64
I www.ecogroen.nl
E info@ecogroen.nl

COLOFON

NATUURTOETS HERINRICHTING VECHT JUNNE - HARDENBERG
EFFECTBEOORDELING SOORTBESCHERMING WET NATUURBESCHERMING

AUTEUR

Nico de Koning

PROJECTNUMMER

C03081.000117

ONZE REFERENTIE

079676117 0.2

DATUM

15 januari 2018

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Arjen Goutbeek
Adviseur & Projectmanager Natuur

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com